

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّ اٰلِ مُحَمَّدٍ وَّ عَجِّلْ فَرَجَهُم

آموزش قرآن

سوم دبستان

بر اساس مصوبه‌ی جلسات ۶۷۷ و ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش، این کتاب توسط آموزگار پایه ۳ طی جلسه در هفته تدریس می‌شود. ضمناً در تدریس این کتاب، استفاده از لوحه‌ی آموزشی ضروری است.

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

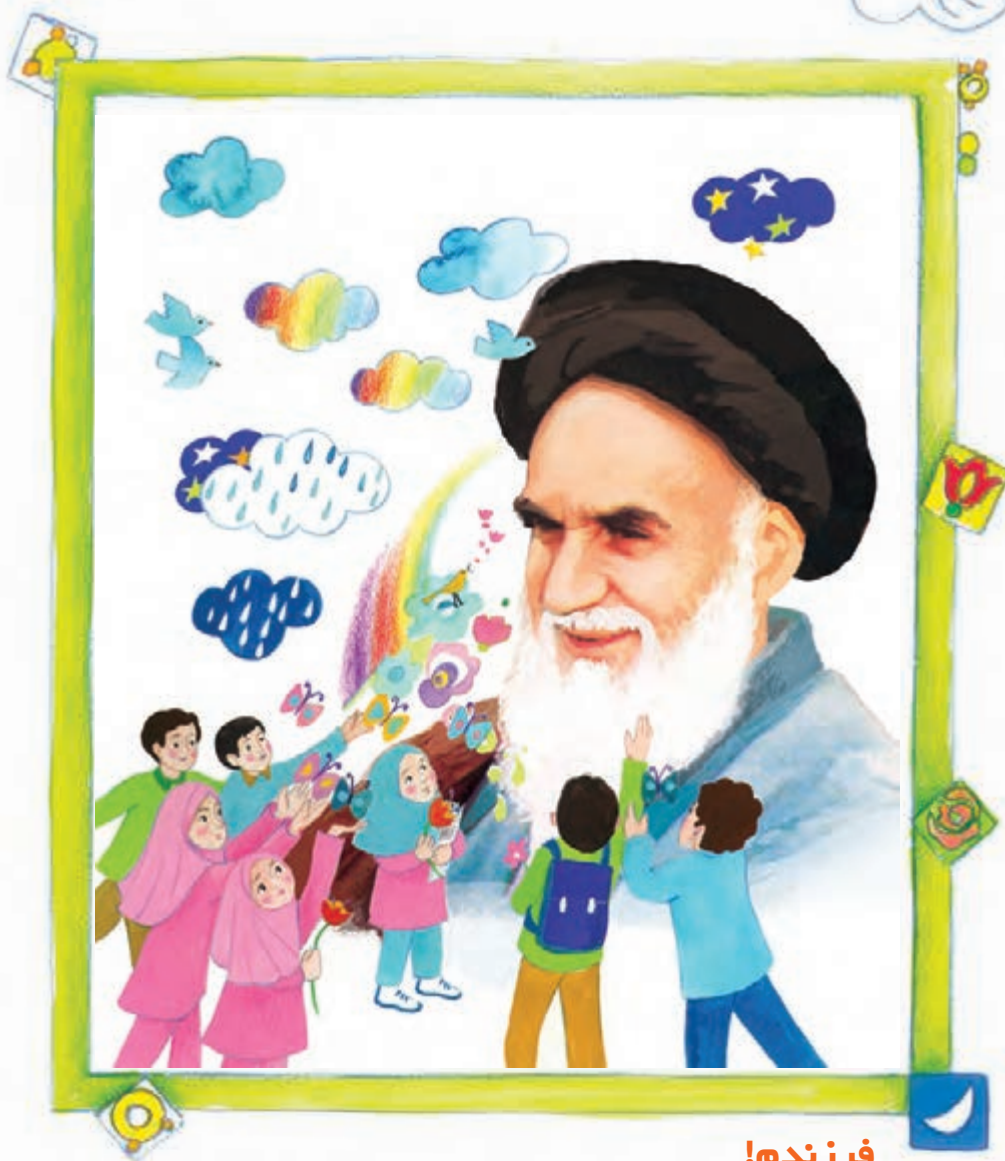

نام کتاب :	آموزش قرآن - سوم دبستان - ۳۰۱
پدیدآورنده :	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف :	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف :	ابوالفضل انوشه‌پور، محی‌الدین بهرام محمدیان، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، سید مهدی سیف، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی، سعید خدا نیان و حسن فلاح با همکاری : سید محمدعلی جواهریان و محمد قدوسی (اعضای گروه تألیف) - طیبه حمزه‌بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمدعلی دهقانی (بازنویس داستان‌ها)
مدیریت آماده‌سازی هنری :	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی :	احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - نفیسه شهدادی (طراح گرافیک و تصویرگر) - طاهره حسن‌زاده، نفیسه شهدادی (طراح جلد) - گلبرگ کیانی (اجرای رایانه‌ای) - علی نجمی و الهه یعقوبی‌نیا (صفحه‌آرا) - نونین معصوم دوست، نیلوفر صفادال، فاطمه پزشکی و سیما لطفی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان :	تهران : خیابان ایران‌شهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر :	شرکت افست : تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی آبیلی، بلاک ۸، تلفن : ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار : ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی : ۴۹۷۹-۱۱۱۵۵
چاپخانه :	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ :	چاپ هجدهم ۱۴۰۴
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۹۶۴-۰۵-۱۰۰۷-۶ ISBN 964-05-1007-6

فرزندم!

قرآن، سخن خدا با انسان است.

قرآن، انسان را به اخلاق و خوبی دعوت می‌کند.

امام خمینی (قُدَسَ سِرُّهُ)

فصل اول: آموزش روخوانی قرآن کریم

- ۲ جلسه‌ی اول، یادآوری ترکیب حروف و حرکات
- ۴ جلسه‌ی دوم، یادآوری حرف ساکن
- ۵ جلسه‌ی سوم، تمرین حرف ساکن
- ۷ جلسه‌ی چهارم، یادآوری تنوین
- ۸ جلسه‌ی پنجم، تمرین تنوین
- ۱۰ جلسه‌ی ششم، یادآوری تشدید
- ۱۱ جلسه‌ی هفتم و هشتم و نهم، تمرین تشدید (۱)
- ۱۳ جلسه‌ی دهم، تمرین تشدید (۲)
- ۱۶ جلسه‌ی یازدهم، یادآوری خواندن «هـ، و» و «هـ، م»
- ۱۷ جلسه‌ی دوازدهم، تمرین «هـ و» «هـ و»، «هـ» «م»
- ۱۸ جلسه‌ی سیزدهم، پایه‌های همزه
- ۱۹ جلسه‌ی چهاردهم، تمرین پایه‌ی همزه (۱)
- ۲۰ جلسه‌ی پانزدهم، تمرین پایه‌ی همزه (۲)
- ۲۱ جلسه‌ی شانزدهم، حروف ناخوانا (۱)
- ۲۲ جلسه‌ی هفدهم، تمرین حروف ناخوانا (۱)
- ۲۴ جلسه‌ی هجدهم، حروف ناخوانا (۲)
- ۲۵ جلسه‌ی نوزدهم و بیستم و بیست و یکم، تمرین حروف ناخوانا (۲)
- ۲۷ جلسه‌ی بیست و دوم، حروف ناخوانا (۳)
- ۳۰ جلسه‌ی بیست و سوم، تمرین حروف ناخوانا (۳)
- ۳۲ جلسه‌ی بیست و چهارم، سوره‌ی فیل

فصل دوم: آموزش نماز

- ۳۴ اذان و اقامه
- ۳۶ سوره‌ی حمد
- ۳۸ سوره‌ی توحید

۴۱

اذکار نماز

۴۶

آیه‌ی صلوات

۴۸

فصل سوم: انس با قرآن کریم

۵۰

انس با قرآن کریم (۱) سوره‌ی حمد و سوره‌ی بقره آیات ۱ تا ۵

۵۵

انس با قرآن کریم (۲) آیه‌الکرسی

۵۹

انس با قرآن کریم (۳) سوره‌ی ابراهیم آیات ۳۷ و ۳۸

۶۰

داستان چشمه‌ی زمزم

۶۳

انس با قرآن کریم (۴) سوره‌ی اسراء آیات ۲۳ و ۲۴

۶۶

انس با قرآن کریم (۵) سوره‌ی ابراهیم آیات ۳۹ تا ۴۱

۶۸

انس با قرآن کریم (۶) سوره‌ی بلد

۷۱

انس با قرآن کریم (۷) سوره‌ی طه آیات ۱۷ تا ۲۴

۷۴

داستان پیامبری حضرت موسی علیه السلام

۸۰

انس با قرآن کریم (۸) سوره‌ی طه آیات ۴۳ تا ۴۷

۸۳

داستان به سوی مبارزه‌ی بزرگ

۸۷

انس با قرآن کریم (۹) سوره‌های قدر و زلزال

۹۲

انس با قرآن کریم (۱۰) سوره‌ی شعراء آیات ۴۱ تا ۴۸

۹۴

داستان پیروزی حضرت موسی علیه السلام

۹۸

انس با قرآن کریم (۱۱) سوره‌ی قارعه

۱۰۲

انس با قرآن کریم (۱۲) سوره‌ی فجر

۱۰۶

انس با قرآن کریم (۱۳) سوره‌ی عادیات

۱۰۷

داستان صبح پیروزی

۱۱۰

انس با قرآن کریم (۱۴) سوره‌ی علق

۱۱۴

سخن آخر

کلمه‌های ترجمه شده در کتاب آموزش قرآن پایه‌های دوم و سوم

۱۱۵

ابتدایی

حضرت علی علیه السلام فرمود :

حقّ فرزند بر پدر این است که برای او، نام خوب انتخاب کند، او را با ادب و نیکو تربیت کرده و به او قرآن بیاموزد.

نهج البلاغه، حکمت ۳۹۱

پدر و مادر گرامی

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را بر عهده‌ی پدر و مادر نهاده است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خویش را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. از آنجا که فراگیری و انس با قرآن کریم به‌ویژه در دوران کودکی نقش بسیار مهمی در «تربیت قرآنی» کودک دارد، انتظار ما از شما اولیای گرامی آن است که با توجه به نکات زیر، ما را در آموزش قرآن به کودک عزیز خود یاری کنید.

۱- همان‌طور که کودکان ما، نماز خواندن و روزه گرفتن را از ما می‌آموزند، انس با قرآن را نیز از ما یاد می‌گیرند. اگر ما هر روز مقداری از قرآن را بخوانیم و به معنای آیات توجه کنیم، می‌توانیم الگوی عملی برای انس آنان با قرآن کریم باشیم. باید احترام به قرآن و کوشش در راه آشنایی با آن را از ما بیاموزند و با مشاهده‌ی اخلاق و رفتار ما درک کنند که همه می‌خواهیم آن‌گونه باشیم که خدا دوست دارد. آن‌ها باید علاقه به قرآن، عمل به دستورات خدا، مهربانی به مردم و اخلاق و رفتار اسلامی را عملاً از بزرگ‌ترها بیاموزند.

۲- از فرزندتان بخواهید آنچه از قرآن در مدرسه آموخته است برای شما بازگو کند. آیات قرآن کریم را برای شما از روی کتاب بخواند و سایر تکالیف کتاب خود را با نظارت شما انجام دهد.

۳- او را تشویق کنید هر روز حدود ۱۰ دقیقه آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب، همراه با رمزبندی سریع پاسخ بخواند. دقت کنید، شما نباید آیات و جمله‌های قرآنی را برای او بخوانید تا او به تقلید از شما بخواند. آموزگار نیز عبارات قرآن را برای دانش‌آموزان نمی‌خواند، بلکه خود دانش‌آموزان می‌توانند جمله‌های قرآن را بخوانند. اگر فرزند شما در خواندن کلمه‌ها اشتباهی داشت، از او بخواهید که برگردد و دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند. در مراحل اولیه، اگر اشتباهات او نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی آن‌ها را به او گوشزد کنید.

- ۴- همان‌طور که می‌دانید یکی از وظایف مهم والدین، آموزش نماز به فرزندان است. خداوند در آیه ۱۳۲ سوره ی طه می‌فرماید: «**خانواده‌ی خود را به نماز امر کنید و در این کار، پایداری و حوصله به خرج دهید.**»
- آموزش قرائت نماز در فصل دوم همین کتاب آمده است. برای یادگیری بهتر، با آموزگار فرزندان همکاری نمایید و در صورت امکان فرزند خود را تشویق کنید تا با استفاده از رمزینده‌ی سریع پاسخ آموزش نماز را در خانه تمرین کند. خوب است به روشی برانگیزنده و جذاب، او را به خواندن نمازهای روزانه تشویق کنید. اهدای جوایز مناسب، موجب علاقه‌ی بیشتر فرزندان به یادگیری نماز و قرآن می‌شود. در این امر نیز با آموزگار او همکاری کنید.
- ۵- اگر فرزند شما به حفظ سوره‌های کتاب علاقه نشان می‌دهد، او را به انجام این کار تشویق کنید. این امر زمینه‌ی شرکت او را در مسابقات قرآن مدرسه نیز فراهم می‌کند.
- ۶- در برخی از دروس یکی از جمله‌های زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. اگر کودک شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا بتواند به تدریج آن‌ها را سرلوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد.
- ۷- غالباً مفهوم هریک از پیام‌ها با مجموعه‌ای از تصاویر توضیح داده شده و از دانش‌آموزان خواسته شده است که درباره‌ی مفهوم پیام، موضوع جدیدی را نقاشی کنند یا چند جمله‌ای بنویسند. این امر زمینه‌ی خلاقیت آن‌ها را فراهم می‌آورد. نباید از آن‌ها انتظار پاسخ مشخصی را داشت، بلکه هر مطلب مناسبی را بیان کنند، می‌تواند به نوعی پاسخ مطلوب باشد. از این رو، باید پاسخ را پذیرفت و آن‌ها را تشویق کرد.
- ۸- از فرزندان بخواهید داستان‌های کتاب را که برای ایجاد انس و علاقه بیشتر به قرآن و فهم و درک مفاهیم آن است، از روی کتاب برای شما بخواند و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند. این کار علاوه بر آموزش قرآن، موجب تقویت مهارت‌های خواندن و سخن گفتن در زبان فارسی نیز می‌شود.
- ۹- اگر شما با روش‌های آموزش روخوانی قرآن آشنایی دارید، از کتاب درسی پیشی بگیرید و هیچ قاعده‌ای را علاوه بر آنچه در کتاب آمده است به او نیاموزید. به یاری خداوند، این آموزش با نظم خاصی پیش رفته و کامل خواهد شد.
- ۱۰- به یاد داشته باشید هیچ‌وقت بر کودک خود سخت‌گیرید بلکه موفقیت‌های او را ارج نهید و با ملاحظت، نرمی، صبر و حوصله به او کمک کنید تا ضعف‌های خود را جبران کند.
- ۱۱- آموزگار کودک شما بسیار خوشحال می‌شود که تجارب و اطلاعات خود را برای توفیق هرچه بیشتر فرزندان، در اختیار شما قرار دهد؛ و صمیمانه آماده است از تجربیات شما نیز بهره‌مند شود.
- ۱۲- فرزندان را به شرکت در جلسه‌ی قرآن مسجد محله‌ی خود، تشویق و او را در این مسیر همراهی کنید.
- ۱۳- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه تشویق کنید. برای تمرین می‌توانید از **رمزینده‌های سریع پاسخ** استفاده نمایید. به امید آنکه فرزند شما در آینده بنده‌ی خوب خدا، خدمتگزار مردم و باقیات صالحات برای همه‌ی ما و در یک کلمه یار با وفای حضرت امام زمان علیه‌السلام باشد.

من از معلمان محترم دوره‌ی ابتدایی خواهش می‌کنم به درس قرآن در این دوره اهمیت بیشتری بدهند؛ و در خانه نیز پدر و مادرها به آموزش قرآن بجه‌ها اهمیت بدهند.
«حضرت آیت‌الله خامنه‌ای»

آموزگار عزیز

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، به منظور توفیق بیشتر در آموزش این کتاب، آشنایی با اهداف، محتوا و روش تدریس هریک از فصل‌های آن ضروری است. لطفاً این مطالب را به دقت مطالعه کنید.

آموزش روخوانی قرآن کریم

فصل اول

در این برنامه برای کسب توانایی روخوانی قرآن کریم، تأکید اصلی بر تمرین و تکرار است. مطالب مربوط به این فصل با هدف کسب مهارت روخوانی قرآن کریم تنظیم شده است، زیرا در مراحل اولیه یادگیری، تمرین مستمر نقش بسزایی در کسب مهارت مورد نظر دارد. به همین منظور در این فصل، ضمن یادآوری و آموزش قواعد روخوانی، دانش‌آموزان مهارت کافی در به‌کار بردن این قواعد در روخوانی کلمه‌ها، جمله‌ها و آیات قرآنی به‌دست می‌آورند و در فصل سوم، با تمرین کافی به توانایی روخوانی آیاتی از قرآن دست می‌یابند.

برای تدریس هرچه بهتر فصل اول می‌توانید به کتاب روش آموزش قرآن دوره‌ی ابتدایی ویژه‌ی مراکز تربیت معلم رشته‌ی ابتدایی کد ۶۰۱۱، کتاب نهج القرآن کد ۱۷۰۱ و مقدمه‌ی کتاب درسی قرآن اول ابتدایی کد ۱۰۱ و همچنین کتاب راهنمای معلم آموزش قرآن پایه‌ی دوم و سوم ابتدایی مراجعه کنید. در اینجا به اختصار مراحل تدریس فصل اول به شرح زیر بیان می‌شود:

- ۱- لوحه‌ی مربوط را در محل مناسب نصب کنید.
 - ۲- با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های هر کلمه و جمله، از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را به‌صورت دسته‌جمعی بخش‌بخش بخوانند. در صورت نیاز این مرحله را یک یا دو بار دیگر تکرار کنید.
 - ۳- قاعده‌ی مربوط را به روش بیان شده در یکی از کتاب‌های فوق به زبان ساده توضیح دهید.
 - ۴- تعدادی از دانش‌آموزان، هرکدام یک سطر از لوحه را به‌صورت انفرادی می‌خوانند؛ ابتدا دانش‌آموزان قوی‌تر و سپس سایر دانش‌آموزان.
 - ۵- از دانش‌آموزان بخواهید که هرکدام یک سطر از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را که در تمرین دیگری آمده است، از روی کتاب خود بخوانند. این فعالیت را به‌میزانی که نیاز است و وقت دارید، تکرار کنید.
- تذکر:** در پایان این فصل، دانش‌آموزان را تشویق کنید که درس هر روز قرآن را چند بار در خانه تمرین و تکرار کرده تا برای درس روز بعد کاملاً آماده باشند.

این فصل به آموزش قرائت نماز می‌پردازد تا دانش‌آموزان توانایی لازم را در خواندن اذکار نماز به دست آورند.

روش تدریس اذکار نماز

لوحه‌ی اذکار نماز را از قبل آماده کنید و طی مراحل زیر آموزش دهید.

- ۱- لوحه‌ی اذکار نماز را به ترتیب در محل مناسبی مقابل دید دانش‌آموزان نصب کنید.
- ۲- از دانش‌آموزان بخواهید اذکار نماز را سطر به سطر، همراه اشاره‌ی شما به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند (شیوه‌ی صحیح اشاره به بخش‌های کلمه‌ها در قسمت آموزش روخوانی در همین پیش‌گفتار آمده است).
- ۳- پس از کسب توانایی نسبی دانش‌آموزان در روخوانی اذکار نماز، قرائت این اذکار را از طریق رمزینده‌ی سریع پاسخ‌بخش کنید و از دانش‌آموزان بخواهید همراه با آن جمع‌خوانی کنند. هنگام شنیدن قرائت اذکار از دانش‌آموزان بخواهید از روی کتاب خود، خط را نشان دهند.

دو تذکر مهم :

- ۱- آموزش قرائت اذکار نماز در طی ۱۲ جلسه (هر هفته سه جلسه) انجام می‌شود؛ اما همان‌طور که می‌دانید تسلط کافی در خواندن اذکار نماز، به تمرین و ممارست بیشتر نیاز دارد. برای این منظور در فصل سوم همین کتاب، تمرین‌هایی آمده است که با انجام آن‌ها تا پایان سال تحصیلی، ان‌شاءالله همه‌ی دانش‌آموزان در خواندن نماز، توانایی کافی پیدا خواهند کرد.
- ۲- آموزش قرائت اذکار نماز قبل از درس هشتم کتاب هدیه‌های آسمان (جشن تکلیف) تدریس شود.
- ۳- ضمن تشویق دانش‌آموزان به یادگیری و خواندن نماز، بر آن‌ها سخت‌نگیرید، بیشتر بر توفیقات آن‌ها تأکید کنید تا ضمن احساس موفقیت، به تمرین درست‌خوانی اذکار و افعال نماز نیز علاقه‌مند شوند. قابل ذکر است ترجمه‌ی نماز برای مطالعه‌ی آزاد است و آموختن آن اجباری نیست.

فعالیت‌های آموزشی این فصل از کتاب، به منظور تثبیت و تقویت مهارت روخوانی (شمرده خوانی) قرآن است و برخی فعالیت‌های دیگر نیز در جهت تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم تدوین شده است.

محتوای دروس فصل سوم

هریک از دروس این فصل که برای سه جلسه در نظر گرفته شده به نام «انس با قرآن کریم» نامیده شده است. در این فصل، قطعه‌هایی از قرآن کریم به همراه یک داستان یا پیام قرآنی آمده است؛ معمولاً این قطعه‌ی قرآنی به داستان یا پیام قرآنی درس مربوط است.

روش تدریس دروس فصل سوم

خواندن آیات قرآن کریم: ابتدا دانش‌آموزان در گروه‌های دو یا سه نفره آیات این صفحه را پیش‌خوانی کرده، سپس هرکدام یک سطر از این آیات را به صورت جمله به جمله با صدای بلند می‌خوانند و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود یا قرآن کریم خط می‌برند. علاوه بر نکاتی که در فصل اول روخوانی قرآن کریم بیان شد توجه به نکات زیر نیز ضروری است.

- ۱- در مراحل اولیه، اگر اشتباهات برخی از دانش‌آموزان نسبتاً زیاد است، نیازی نیست همه‌ی این اشتباهات را گوشزد کنید. بیشتر بر توانایی‌های ایشان تأکید کنید تا با احساس موفقیت به تدریج ضعف خود را جبران کنند.
- ۲- ممکن است برخی جمله‌های قرآنی برای تعدادی از دانش‌آموزان نسبتاً مشکل باشد. اولاً به منظور کسب مهارت روخوانی قرآن کریم، خواندن این‌گونه جمله‌ها نیز لازم است و ثانیاً به دانش‌آموزان بیاموزید که این‌گونه جمله‌ها را آرام‌تر و به صورت بخش‌بخش بخوانند.

پیام قرآنی: از دانش‌آموزان بخواهید که پس از خواندن آیه و ترجمه‌ی پیام، درباره‌ی مفهوم آن به کمک تصاویر یا پرسش‌هایی که در کتاب آمده است به صورت گروه‌های دو یا سه نفره با یکدیگر گفت‌وگو و مشورت کنند؛ سپس نظر خود را درباره‌ی پیام و مصادیق آن در زندگی خود، برای کلاس بیان کنند.

داستان : داستان را به شیوه‌ی قصه‌گویی و به زبان ساده به کمک تصاویر برای دانش‌آموزان تعریف کنید. از بیان مطالب زائد و غیرمستند بپرهیزید. در صورت وجود وقت می‌توانید از دانش‌آموزان بخواهید تا هریک، چند سطر از داستان را، یک‌بار در کلاس از روی کتاب بخوانند.

قرآن، حدیث و نماز : این صفحه شامل سه بخش است : قطره اما دریا، تمرین نماز و انس با قرآن. دانش‌آموزان را به تمرین آیات درس از روی کتاب درسی یا قرآن کامل که در خانه دارند، تشویق کنید. مؤثرترین روش در انس با قرآن کریم، خواندن مقداری قرآن در هر روز می‌باشد. چه خوب است شما در ایجاد این سنت نیکو در دانش‌آموزان و در پاداش یک عمر قرآن خواندن ایشان سهیم شوید.

قطره اما دریا : پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه‌ی معصومین علیهم السلام در طول زندگی پربار خود همواره با قرآن کریم انس داشته و مسلمانان را نیز بر این امر سفارش کرده‌اند. نقش الگویی ایشان از یک سو و احادیث و روایات فراوان درباره‌ی انس با قرآن کریم از سوی دیگر، می‌تواند به عنوان یک روش تأثیرگذار در آموزش قرآن، زمینه‌ی مناسبی را برای تحقق اهداف مورد نظر فراهم آورد.

دانش‌آموزان در این جلسه حدیث را قرائت کرده و با راهنمایی معلم، درباره‌ی آن با یکدیگر گفت‌وگو می‌کنند و به تمرین بخشی از اذکار نماز می‌پردازند.

حفظ اجمالی سوره : معلم، دانش‌آموزان را به حفظ جمله یا سوره‌ی کوتاه تشویق می‌کند. این بخش جنبه‌ی داوطلبانه دارد. هدف از حفظ، حفظ اجمالی است.

چند تذکر : در آموزش روخوانی، توجه به نکات زیر ضروری است.

۱- از خواندن کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی برای دانش‌آموزان بپرهیزید؛ بلکه هدایت کنید تا خود دانش‌آموزان آن‌ها را بخوانند.

۲- استفاده از لوحه و اشاره‌ی صحیح به بخش‌های کلمه‌ها و خواندن بخش‌بخش آن‌ها توسط دانش‌آموزان به صورت دسته‌جمعی و انفرادی، مهم‌ترین نقش را در کسب مهارت روخوانی دارد و عدم توجه کافی به انجام این تمرین، در کسب این مهارت اختلال جدی ایجاد می‌کند.

۳- مناسب‌ترین شیوه برای خواندن کلمه‌ها، آن است که دانش‌آموز با دیدن هر بخش از کلمه، همان بخش را بلند بخواند؛ یعنی لازم نیست که دانش‌آموز ابتدا در ذهن خود، همه‌ی بخش‌های کلمه را مرور کند سپس تمام آن را یک‌جا بلند بخواند. شما با تأکید بر نحوه‌ی مناسب خواندن، به دانش‌آموزان کمک کنید تا بدون اضطراب، کلمات را به روش صحیح، شمرده و آرام بخوانند. سرعت خواندن بخش‌ها با توجه به توانایی فردی دانش‌آموزان و با تمرین، به تدریج افزایش

می‌یابد تا به روان‌خوانی برسد.

- ۴- دانش‌آموزان برای کسب مهارت روخوانی، به فرصت کافی نیاز دارند. این فرصت را با توجه به استعدادها و متفاوت آن‌ها در اختیارشان بگذارید و انتظار نداشته باشید که همه در یک زمان به مهارت موردنظر دست یابند.
- ۵- دانش‌آموزان را تشویق کنید که هر روز در خانه، درس قرآن را برای والدین خود بخوانند.

مهم‌ترین اهداف مورد انتظار

انتظار می‌رود در پایان سال تحصیلی، هر دانش‌آموز توانایی‌های زیر را کسب کرده باشد.

- ۱- جمله‌ها و اذکار نماز را به صورت روان و معمولی بخواند.
 - ۲- جمله‌ها و آیات کتاب درسی را به صورت صحیح و شمرده بخواند.
 - ۳- جمله‌ی پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب بخواند و بتواند مفهوم آن را به زبان کودکان توضیح دهد یا برخی از مصادیق آن را بیان کند.
- هر دانش‌آموزی با داشتن توانایی‌های فوق، حداکثر نمره را کسب می‌کند. بدیهی است توفیق بسیاری از دانش‌آموزان بیش از این حد خواهد بود.

پرسش و ارزشیابی

ارزشیابی این درس در چهار سطح «خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند آموزش» انجام می‌شود. برای آگاهی از تفصیل نکات فوق، به راهنمای معلم و جدول «اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد» درس قرآن در کتاب راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی (کد ۱۸۱۱) مراجعه کنید.

چند توصیه

- ۱- دانش‌آموزان را تشویق کنید تا با وضو به کلاس قرآن بیایند و یا برای نشان دادن خط، از نشانگر استفاده کنند. در این مورد از هرگونه اجبار و سخت‌گیری جداً خودداری کنید.
- ۲- تشویق دانش‌آموزان به حفظ پیام‌های قرآنی و برخی از آیات توصیه شده، در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب است. این بخش، جنبه‌ی تشویقی داشته و از آن ارزشیابی پایانی به عمل نمی‌آید.
- ۳- هنگام پرسش از قرائت، ترجمه‌ی کلمه‌ها و ترکیب‌های آشنا که زیر آن‌ها خط کشیده شده از دانش‌آموزان سؤال شود. منظور از کلمه‌های آشنا، کلمه‌هایی هستند که در زبان فارسی و قرآن مشترک است.
- ۴- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید؛ مانند: خواندن از روی قرآن کامل و

نیز خواندن آیات درس و انجام فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در جلسات و مراکز قرآنی مانند دارالقرآن، مساجد و غیره. توجه داشته باشید که تمام این فعالیت‌ها باید با رغبت و علاقه، بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم و آسیب‌زا انجام شود.

آموزگار عزیز! امید است که خداوند همه‌ی کارهای شما را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را برایتان از باقیات صالحات قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهارنظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن با گروه قرآن به نشانی زیر تماس بگیرند.

پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاسگزار می‌شود.

<http://quran-dept.talif.sch.ir>

درگاه (سایت)

quran-dept@talif.sch.ir

رایانامه (ایمیل)

دانش‌آموزان عزیز!

سعی کنیم از همه‌ی کتاب‌های درسی خود به‌ویژه کتاب آموزش قرآن که دارای آیات نورانی قرآن کریم است، به خوبی محافظت کنیم، همیشه آن را پاکیزه نگاه داریم و در احترام به آن بکوشیم؛ و چه خوب است همیشه در کلاس قرآن با وضو باشیم. شایسته است در پایان سال تحصیلی، این کتاب را در کتابخانه‌ی خود نگهداری کنیم یا به مدرسه تحویل دهیم.

فَاَقْرَأُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

هر مقدار که می‌توانید قرآن بخوانید.

سوره‌ی مُزَمِّل، آیه‌ی ۲۰

آموزش (وخوانی) قرآن کریم

فصل اول

سه جلسه در هفته

دانش آموز عزیز!

شما آموزش قرآن را از کلاس اول شروع کرده‌اید. اکنون که در کلاس سوم هستید می‌توانید بسیاری از کلمه‌ها و جمله‌های قرآن کریم را بخوانید. کسی که به صورت مداوم کاری را تمرین می‌کند، آن را زودتر و بهتر یاد می‌گیرد. تمرین‌های هر درس را در کلاس با علاقه و جدیت انجام بدهید و در خانه نیز هر روز قرآن بخوانید. خداوند به کسانی که همیشه قرآن می‌خوانند، پاداش و ثواب بسیار می‌دهد.

یادآوری ترکیب حروف و حرکات

تمرین اول همه باهم به صورت دسته جمعی ترکیب‌های زیر را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

حرف	حرکت	ـَ	ـِ	ـُ	ـِ	ـِ	ـِ	ـِ
ء	ءَ	ءِ	ءُ	ءِ*	ءِ	ءِ	ءِ	ءِ
ر	رَ	رِ	رُ	رِ	رِ	رِ	رِ	رِ
ط	طَ	طِ	طُ	طِ	طِ	طِ	طِ	طِ
ع	عَ	عِ	عُ	عِ	عِ	عِ	عِ	عِ
ك	كَ	كِ	كُ	كِ	كِ	كِ	كِ	كِ
ة	ةَ	ةِ	ةُ	ةِ	ةِ	ةِ	ةِ	ةِ
ة	ةَ	ةِ	ةُ	ةِ	ةِ	ةِ	ةِ	ةِ

تمرین دوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

كِتَابُنَا اِيْمَانُهَا خُذُوهُ مُتَقَابِلِينَ
 فَعَقَرُوها مَناسِکِنَا لِمَ تَقولونَ بِرِسالاتی
 فَمُلاقِیهِ قالَ لِأَبیهِ قالَ هِیَ عَصایَ

*ء = آ

یادآوری حرف ساکن

تمرین اول: مثال‌های زیر را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

بَلَّ اِنْ قَمَّ

أَبٌ	رَبٌّ	كُبٌّ	سَبٌّ	يَبٌّ	مَبٌّ	مَبٌّ	إِبٌّ	دَبٌّ
إِجٌّ	تَجٌّ	يُجٌّ	نُجٌّ	مِحٌّ	صَحٌّ	إِحٌّ	نُحٌّ	يَحٌّ
مُدٌّ	عُدٌّ	كَدٌّ	إِذٌّ	كَذٌّ	يُدٌّ	ذَرٌّ	يُرٌّ	فِرٌّ
تَرٌّ	جُرٌّ	رِرٌّ	فَسِدٌّ	خُسِدٌّ	بِسِدٌّ	أُسِدٌّ	حَسِدٌّ	مِسِدٌّ
نَصٌّ	يُصٌّ	قَصٌّ	فَضٌّ	بِضٌّ	وُضٌّ	بَطٌّ	نُطٌّ	قِطٌّ
عَظٌّ	بِظٌّ	يُظٌّ	ضِعٌّ	تُعٌّ	دَعٌّ	تُعٌّ	زِعٌّ	أَعٌّ
صَفٌّ	كِفٌّ	نَفٌّ	يَفٌّ	لُفٌّ	إِفٌّ	تِكٌّ	يِكٌّ	نُكٌّ
إِلٌّ	قَلٌّ	بَلٌّ	لَمٌّ	قَمٌّ	سِمٌّ	مِنٌّ	يِنٌّ	لِنٌّ
أَوْ	سَوْ	قَوْ	نَهٌّ	دَهٌّ	بِهٌّ	أَيٌّ	زَيٌّ	لَيٌّ

تمرین دوم: هر کدام، یک سطر از جدول بالا را بخوانید.

تمرین سوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

الْحَمْدُ أَحْضَرْتَ أَمْهَلَهُمْ
أَطَعَمَهُمْ أَنْذَرْنَاكُمْ أَنْعَمْتَ

۱- مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ

۲- فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ

۳- وَ أَلْقَى مَا فِي يَمِينِكَ

۴- كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ

۵- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ

تمرین چهارم اکنون کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

تمرین حرف ساکن

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم جمله‌های قرآنی را ابتدا بخش‌بخش سپس به صورت شمرده بخوانید.

۱- قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ

۲- بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۳- وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أَنْابَ

۴- قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

۵- مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۶- أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ

۷- وَتَرَكْنَا يَوْسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا

تمرین سوم سوره‌ی ناس را از روی قرآن کامل، همراه با رمزینه‌ی سریع پاسخ بخوانید.

یادآوری تنوین

اَ ← اِ ← اُنْ بَ ← بِ ← بُنْ تَ ← تِ ← تُنْ

تمرین اول الفبара با صداهای اَ اِ اُنْ از روی لوحه، با اشاره‌ی آموزگار بخوانید.

اَ	اِ	اُنْ	بَ	بِ	بُنْ	تَ	تِ	تُنْ
ثا	ثِ	ثُنْ	جا	جِ	جُنْ	حا	حِ	حُنْ
خا	خِ	خُنْ	دا	دِ	دُنْ	زا	زِ	زُنْ
را	رِ	رُنْ	شا	شِ	شُنْ	صا	صِ	صُنْ
طا	طِ	طُنْ	فا	فِ	فُنْ	قا	قِ	قُنْ
گا	كِ	كُنْ	وا	وِ	وُنْ	ها	هِ	هُنْ
یا	یِ	یُنْ	ةَ	ةِ	ةُنْ	تا	تِ	تُنْ

تمرین دوم هر کدام از شما دانش‌آموزان عزیز، یک سطر از جدول بالا را بخوانید.

تمرین سوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

نَفْسٌ بَشَرٌ رَحْمَةٌ حَكِيمًا
 بَعْضٌ زَرْعٌ حَسَنَةٌ شَيْئًا
 غَفُورٌ رَحِيمٌ رَقِيبٌ عَتِيدٌ لَيْلًا وَ نَهَارًا

۱- وَ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ

۲- هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

۳- وَ جَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَ قَمَرًا مُنِيرًا

تمرین چهارم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام از روی کتاب بخوانید.

چه زیباست جمله‌ی دوم را از حفظ بخوانید.

تمرین تنوین

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ أَبونا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲- وَ جَاءُوا أَباهُمْ عِشاءً يَبْكُونَ

۳- أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ

۴- وَ يُمَدِّدْكُمْ بِأَمْوالٍ وَ بَنِينَ

۵- فَقَدْ خَسِرَ خُسْرانًا مُبِينًا

۶- وَ زُرُوعٍ وَ نَخْلٍ طَلَعُها هَاضِمٌ

۷- مِنْ بَيْنِ فَرْتٍ وَ دَمٍ لَبَنًا خالِصًا سائِغًا

نخل : درخت خرما

تمرین سوم سوره‌ی فلق را از روی قرآن کامل، همراه با رمزینده‌ی سریع پاسخ بخوانید.

یادآوری تشدید

تمرین اول کلمات دارای تشدید را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

رَبِّ	إِنَّ	إِنَّا	مُدَّتْ
إِنِّي	مِثُّ	قَلِّ	كُنَّا
ضُرُّ	أَلَّا	حَقِّ	هُنَّ
قَرَى	ضَارٌّ	ظَلَّ	إِلَّا
عَمَّا	أُمِّ	فَرَّتْ	أَيِّ
هُزَّى	مِمَّا	ضَرُّ	مَنْ
أَنَا	مَسَّ	سَمَّا	حُبِّ
حَاجَّ	جَانُّ	جَمَّا	دَغَّا

تمرین دوم هر کدام از شما دانش آموزان عزیز، یک سطر از تمرین بالا را بخوانید.

تمرین سوم کلمه ها و جمله های قرآنی را از روی لوحه با اشاره ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

رَبِّ مَنْ جَنَّةٍ مُدَّتْ
 مَرَّةً يُصَبُّ رُدُّوْهَا أَشُقَّ
 فَطَهَّرَ يُثَبِّتُ سِتَّةِ
 فَضَّلْنَا هُمْ فَتَنَّاكَ بَقِيَّةُ اللَّهِ

۱- رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

۲- اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ

۳- وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا

تمرین چهارم کلمه ها و جمله های قرآنی بالا را به صورت شمرده بخوانید.

حفظ

چه زیباست جمله ی اول که یک دعای قرآنی است را از حفظ بخوانید.

تمرین تشدید (۱)

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

۲- بَلَدَةً طَيِّبَةً وَ رَبُّ غَفُورٌ

۳- قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ

۴- رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنبْنَا

۵- سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا

۶- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا

و تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ

۱ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
۲ لَمْ یَكُنِ الَّذِیْنَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ
۳ وَ الْمُشْرِكِیْنَ مُنْفَكِیْنَ
۴ حَتّٰی تَأْتِیَهُمُ الْبَیِّنَةُ ﴿۱﴾
۵ رَسُوْلٌ مِّنَ اللّٰهِ یَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿۲﴾
۶ فِیْهَا كُتُبٌ قَیْمَةٌ ﴿۳﴾
۷ وَ مَا تَفَرَّقَ الَّذِیْنَ اَوْتُوا الْكِتٰبَ
۸ اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَیِّنَةُ ﴿۴﴾
۹ وَ مَا اَمْرُوْا اِلَّا لِیَعْبُدُوْا اللّٰهَ
۱۰ مُخْلِصِیْنَ لَهُ الدِّیْنَ حُنَفَآءَ
۱۱ وَ یُقِیْمُوا الصَّلٰوةَ
۱۲ وَ یُوْتُوْا الزَّكٰوةَ ﴿۵﴾
۱۳ وَ ذٰلِكَ دِیْنُ الْقَیْمَةِ ﴿۵﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ

١٤

فِي نَارِ جَهَنَّمَ

١٥

خُلِيدِينَ فِيهَا^ز

١٦

أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ^٦

١٧

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

١٨

أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ^٧

١٩

جَزَاءُ^وهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ

٢٠

تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

٢١

خُلِيدِينَ فِيهَا أَبَدًا^ح

٢٢

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ^ج

٢٣

ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ^٨

٢٤

تمرین تشدید (۲)

تمرین این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ۲- لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ

۳- النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۴- الْحَرُّ بِالْحَرِّ

۵- الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ

۶- وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ

۷- وَالتَّيْنِ وَالرَّيْتُونَ

۸- إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

۹- وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

۱۰- وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

۱۱- رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

تین : انجیر

زیتون : زیتون

چه زیادت جمله‌ی آخر را از حفظ بخوانید.

یادآوری خواندن «ه، ه» و «ه، ه»

تمرین اول به شیوه‌ی خواندن «ه، ه» و «ه، ه» توجه کرده و آن‌ها را بخوانید.

ه ← ه ه ← ه

ه ← ه ه ← ه

تمرین دوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

وَأَمْرَاتُهُ	أَهْلَهُ	بَيَانَهُ	أَجْرَهُ
بَعْدِهِ	دُونِهِ	بِدَارِهِ	قَبْلِهِ

۱- فَلَهُ وَأَسْلِمُوا

۲- إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ وَأَسْلِمَ

۳- يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ

۴- فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى

تمرین سوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

تمرین چهارم سوره‌ی نصر را از روی قرآن کامل، همراه با رمزینگی سریع پاسخ بخوانید.

تمرین هـ، هـ، هـ

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ مَنْ دَخَلَهُ، كَانَ آمِنًا

۲- فَخَرَجَ عَلَي قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ

۳- إِنَّ فَضْلَهُ، كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۴- فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ، أَرْبَعِينَ لَيْلَةً

۵- قَالَ لَهُ، صَاحِبُهُ، وَ هُوَ يُحَاوِرُهُ

۶- ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ، عَلَي رَسُولِهِ

۷- لِيُظْهِرَهُ، عَلَي الدِّينِ كُلِّهِ

وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

پایه‌های همزه

در سال گذشته با دو شکل از پایه‌های همزه، به صورت **أ ← ء** و **و ← ء** آشنا شدید. اکنون با شکل دیگری از پایه‌های همزه آشنا می‌شوید.

و ← ء **ئ ← ء**

تمرین اول شکل‌های همزه و مثال‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

ءَ ءِ ءِ ءُ ءُ ءُ ءِ ءِ ءِ ءِ ءِ ءِ

يُؤْمِنُ شِئْتُمْ هَيَّيْ نَاتٍ

يُؤْتِي قُرِيءٍ شِيَاءًا

۱- هَذَا عَطَاؤُنَا

۲- وَمَا أَبْرَأُ نَفْسِي

۳- فَآتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

تمرین دوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

تمرین پایه‌ی همزه (ا)

تمرین اول به شیوه‌ی خواندن ترکیب زیر توجه کنید.

وَا - نَا - آ

اکنون این کلمه‌های قرآنی را بخش بخش بخوانید:

سؤال فُؤَادُ يُؤَاخِذُ لَا تُؤَاخِذُنَا

تمرین دوم این کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید:

لُؤْلُؤًا دُعَاؤُكُمْ لَا تُؤَاخِذُنِي هُوْلَاءِ

جَنَاتٍ : بهشت‌ها، باغ‌ها

۱- كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ

۲- يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ

۳- جَزَاءُ هُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَاتٌ عَدْنٍ

تمرین سوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

تمرین پایه‌ی همزه (۲)

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را به صورت شمرده بخوانید.

۱- وَ هَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

۲- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

۳- وَ جِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَؤُلَاءِ

۴- فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا

۵- فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ

۶- لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ

۷- قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلَ وَمَا يُعِيدُ

تمرین سوم سوره‌ی کوثر را از روی قرآن کامل، همراه با رمزینهی سریع پاسخ بخوانید.

حروف ناخوانا (۱)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

موسى مُرْتَضَى حَتَّى مُصْطَفَى عِيسَى

حتماً توجه دارید که در این کلمات «ی» زیر الف کوچک (ئ) خوانده نمی‌شود.

این «ی» در کلمات قرآنی که تاکنون خوانده‌اید آبی نوشته شده است. مانند :

إِلَى فَهْدَى تَزَكَّى أَنْى يَرَى

این کلمات را بخوانید :

قالوا كانوا كفروا

أمّنوا تؤمّنوا

حتماً توجه دارید که الف آبی بعد از «و» آخر این کلمات خوانده نمی‌شود.

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

أَبْقَى فَسَوَّى فَذُقُوا لَمْ يَلْبَثُوا

تَوَاصَوْا تَوَلَّى فَأَصْلِحُوا يَخْفَى

۱- قالوا بلى وَ رَبَّنَا

۲- وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

۳- يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ

۴- وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى

۵- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ

تمرین دوم کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۱)

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَ مَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ

۲- وَ أَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَ أَقْنَىٰ

۳- وَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

۴- إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ

۵- وَ لَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ

۶- وَ مَا يَسْتَوِي الْعَمَىٰ وَ الْبَصِيرُ

۷- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا

وَ اسْجُدُوا وَ اعْبُدُوا رَبَّكُمْ

تمرین سوم سوره‌ی عصر را از روی قرآن کامل، همراه با رمزینه‌ی سریع پاسخ بخوانید.

حروف ناخوانا (۲)

این کلمات را از روی لوحه بخوانید :

نَهَجُ الْبَلَاغَةَ

نَهَجُ الْبَلَاغَةَ

بَيْتُ الْمُقَدَّسِ

بَيْتُ الْمُقَدَّسِ

أَهْلُ الْبَيْتِ

أَهْلُ الْبَيْتِ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات الف قبل از لام ساکن، ناخوانا است.

در کلمات قرآنی نیز حروف «وا ی» بدون حرکت قبل از ساکن، ناخوانا هستند.

در عبارات قرآنی، این حروف «آبی رنگ» نوشته شده و خوانده نمی‌شوند، مانند :

قَالَ الْحَمْدُ

أَبُو الْقَاسِمِ

ذِي الْعَرْشِ

عَلَى الْغَيْبِ

تمرین اول جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش‌بخش بخوانید.

۱- وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى

۲- وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

۳- إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

۴- يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ

۵- رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ

وَ أَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

۶- وَلَا تَلْبَسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُوا الْحَقَّ

۷- وَ آتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ

تمرین دوم جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

چه زیادت جمله‌ی سوم را از حفظ بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۲)

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را شمرده بخوانید.

۱- وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

۲- فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

۳- فَقَدْ اسْتَمَسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى

۴- لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

۵- وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

۶- أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

تمرین سوم **سوره ی لیل را همراه با رمزینه ی سریع پاسخ بخوانید.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَاللَّیْلِ اِذَا یَغْشٰی ۱

وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰی ۲

وَمَا خَلَقَ الذَّكْرَ وَالْاُنثٰی ۳

اِنَّ سَعِیْكُمْ لَشَتٰی ۴

فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰی وَاتَّقٰی ۵

وَ صَدَّقَ بِالْحُسْنٰی ۶

فَسَنۡیُسِّرُهٗ وَّلِیْسۡرٰی ۷

وَاَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنٰی ۸

وَ كَذَّبَ بِالْحُسْنٰی ۹

فَسَنۡیُسِّرُهٗ وَّلِیْعۡسۡرٰی ۱۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى ﴿١١﴾

١٢

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾

١٣

وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿١٣﴾

١٤

فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾

١٥

لَا يَصِلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَىٰ ﴿١٥﴾

١٦

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾

١٧

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَىٰ ﴿١٧﴾

١٨

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾

١٩

وَمَا لِحَاحِدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ ﴿١٩﴾

٢٠

إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾

٢١

وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

٢٢

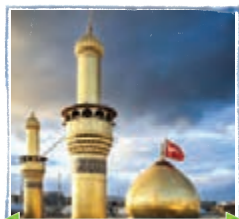
حروف ناخوانا (۳)

این ترکیب‌ها را از روی لوحه بخوانید :

فَاطِمَةُ الزَّهْرَاءُ سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا
صَاحِبُ الزَّمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا

سَيِّدُ الشُّهَدَاءِ

صَاحِبُ الزَّمَانِ

حتماً توجه کرده‌اید که در این کلمات، حروف بی حرکت قبل از تشدید خوانده نمی‌شود و حرکت قبل از این حروف به تشدید وصل می‌شود.
در کلمات قرآنی نیز حروف «والی» بدون حرکت قبل از تشدید ناخوانا هستند. در آیات و عبارات قرآنی، این حروف «آبی‌رنگ» نوشته شده و خوانده نمی‌شوند؛ مانند :

إِلَى السَّمَاءِ

وَ الطَّارِقِ

لِلنَّاسِ

وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ

وَ اتَّقُوا اللَّهَ

تمرین اول این کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی را از روی لوحه با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

وَذَا النُّونِ وَاتَّبِعُونِي أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ
ذُو الرَّحْمَةِ لَهُ الدِّينُ وَالْمُقِيمِ الصَّلَاةِ

۱- أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ

۲- أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

۳- وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَى دَارِ السَّلَامِ

۴- هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ

لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا

تمرین دوم اکنون کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی بالا را به صورت شمرده و آرام بخوانید.

تمرین حروف ناخوانا (۳)

تمرین اول کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی لوحه‌ی جلسه‌ی قبل را با اشاره‌ی آموزگار، بخش بخش بخوانید.

تمرین دوم این جمله‌های قرآنی را شمرده بخوانید.

وَاقِمُوا الصَّلَاةَ

۱- وَاتَّقَوْهُ وَاقِمُوا الصَّلَاةَ

۲- ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا

۳- إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا

۴- وَصَاحِبَهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا

۵- أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

۶- وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ

۷- وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ

سوره‌ی فیل را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۱ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۱

آیا توجه نکردی که پروردگارت با فیل‌سواران چه کرد؟

۲ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۲

آیا نقشه‌ی شوم‌شان را نقش بر آب نکرد؟

۳ وَ أَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۳

و به سوی آنان، دسته‌دسته پرندگان‌ی نفرستاد و بر ایشان مسلط نکرد؟

۴ تَرْمِيمِهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ۴

که آنان را با کلوخ‌هایی مورد هدف قرار می‌دادند.

۵ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ۵

در نتیجه، آنان را مانند دانه‌ای که (توسط آفت) خورده شده (و از درون متلاشی

گردیده) قرار داد.

هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

حضرت امام حسین علیه السلام :

إِنِّي أَحِبُّ الصَّلَاةَ لَهُ

وَتِلَاوَةَ كِتَابِهِ*

من نماز خواندن را دوست دارم،
خواندن کتاب خدا را نیز دوست دارم.

آموزش نماز

فصل دوم

سه جلسه در هفته

دانش آموزان عزیز تلاش کنید تا جمله‌ها و اذکار نماز را از روی کتاب صحیح بخوانید؛
برای حفظ آن‌ها تا پایان سال تحصیلی وقت دارید.
چه خوب است در هر جلسه، جمله‌ها و اذکار جلسه‌ی قبل را در کلاس تمرین کنید.

* کتاب یحازُ الأنوار، جلد ۴۴، صفحه‌ی ۳۹۱

نماز یاد خدا،
شکر خدا
و سخن گفتن با خداست؛
نماز ستون دین است.
نماز سفارش قرآن است.
خداوند، پیامبر اکرم و امامان معصوم که درود خدا بر همه‌ی آنان
باد، نمازگزاران را دوست دارند.
فرزندم! ورود تو را به جمع نمازگزاران تبریک می‌گوییم.
هر مسلمانی وظیفه دارد نماز را خوب بیاموزد و نیکو به‌جا آورد.
تو نیز با سعی و تلاش خود در یادگیری و خواندن نماز، خداوند
را خشنود ساز.

جلسه اول و دوم

جمله‌های زیر را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

اذان و اقامه

اذان اقامه

۲ بار ۴ بار

اللَّهُ أَكْبَرُ

خدا بزرگ‌تر است.

۲ بار ۲ بار

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

شهادت می‌دهم* که خدایی به‌جز الله نیست.

۲ بار ۲ بار

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

شهادت می‌دهم که حضرت محمد صلی الله علیه و آله پیامبر خداست.

۲ بار ۲ بار

أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيًّا وَلِيُّ اللَّهِ

شهادت می‌دهم که حضرت علی علیه السلام ولی خداست.

۲ بار ۲ بار

حَتَّى عَلَى الصَّلَاةِ

بشتاب به‌سوی نماز.

* شهادت می‌دهم: قبول دارم و اعتقاد من این است.

اذان اقامه

۲ بار

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

بشتاب به سوی رستگاری.

۲ بار

حَيَّ عَلَى خَيْرِ الْعَمَلِ

بشتاب به سوی بهترین کار.

۲ بار

ندارد

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

نماز بر پا شد.

۲ بار

۲ بار

اللَّهُ أَكْبَرُ

خدا بزرگ تر است.

۱ بار

۲ بار

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

خدایی به جز الله نیست.

اکنون قرائت اذان و اقامه را از رمزینه‌ی سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی سوم

آیات سوره‌ی حمد را با اشاره‌ی معلم از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

سوره‌ی حمد

۱- بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۲- الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ

سپاس و ستایش برای خداست که پروردگار جهانیان است.

۳- الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بخشنده‌ی مهربان است.

۴- مَالِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ

صاحب روز قیامت است.

۵- إِيَّاكَ نَعْبُدُ

(خدایا) فقط تو را عبادت می‌کنیم

۶- وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

و فقط از تو کمک می‌خواهیم.

۷- إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

ما را به راه راست هدایت کن.

۸- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

راه کسانی که به آن‌ها نعمت داده‌ای؛

۹- غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

همان کسانی که بر آن‌ها خشم نگرفته‌ای،

۱۰- وَ لَ الْضَّالِّينَ

و گمراه نیستند.

اکنون سوره‌ی حمد را از رمزینه‌ی سریع پاسخ

گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود،

خط ببرید.

جلسه‌ی چهارم

آیات سوره‌ی توحید را با اشاره‌ی معلّم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

سوره‌ی توحید

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۱- قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ

بگو خدا یگانه است.

۲- اللّٰهُ الصَّمَدُ

خدا بی‌نیاز است و همه به او نیازمندند.

۳- لَمْ يَلِدْ

خدا فرزند ندارد

۴- وَ لَمْ يُولَدْ

و فرزند کسی نیست.

۵- وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ

و هیچ کس همتای او نیست.

اکنون سوره‌ی توحید را از رمزینه‌ی سریع پاسخ گوش کنید؛

همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه پنجم

ذکرهای نماز را با اشاره‌ی معلم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

پروردگارا، در دنیا به ما خیر و خوبی بده

وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

و در آخرت نیز خیر و خوبی بده؛

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

و ما را از عذاب آتش حفظ کن.

سوره بقره، آیه ۲۰۱

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ
وَبِحَمْدِهِ

پروردگارِ بزرگِ من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌گویم.

اکنون این ذکرهای نماز را از رمزینه‌ی سریع پاسخ
گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود،
خط ببرید.

جلسه‌ی نهم

با اشاره‌ی معلّم، از روی لوحه، بخش‌بخش بخوانید.

قیام

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

خدا سپاس و ستایش بنده‌اش را می‌شنود و می‌پذیرد.

سجده

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

وَ بِحَمْدِهِ

پروردگارِ بلند مرتبه‌ی من، هیچ عیب و نقصی ندارد
و من او را سپاس و ستایش می‌گویم.

استغفار

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي

از خدا می‌خواهم مرا ببخشد

وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ

و دیگر گناه نمی‌کنم.

اکنون این ذکرهای نماز را از مزینه‌ی سریع پاسخ
گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود،
خط بپسندید.

جلسه ی هفتم

با اشاره ی معلّم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

برخاستن

بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ

به کمک و قدرت خدا

أَقُومُ وَأَقْعُدُ

برمی خیزم و می نشینم.

تسبیحات اربعه

سُبْحَانَ اللَّهِ

خدا هیچ عیب و نقصی ندارد،

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

و سپاس و ستایش برای خداست،

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

و خدایی به جز الله نیست،

وَاللَّهُ أَكْبَرُ

و خدا بزرگ تر است.

اکنون ذکرهای نماز را از رمزینه ی سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

جلسه‌ی هشتم

با اشاره‌ی معلّم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

تَشَهُد

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ

شهادت می‌دهم که خدایی به جز خدای یگانه نیست

لَا شَرِيكَ لَهُ

و هیچ شریکی ندارد؛

وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ

و شهادت می‌دهم که حضرت محمد بنده و پیامبر خداست.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

خدایا درود فرست بر حضرت محمد

وَ آلِ مُحَمَّدٍ

و خاندان حضرت محمد.

اکنون ذکر تَشَهُد را با رمزینهی سریع پاسخ گوش کنید؛ همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط بپسید.

جلسه ی نهم

با اشاره ی معلم، از روی لوحه، بخش بخش بخوانید.

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ

سلام بر تو ای پیامبر

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

و رحمت و برکات خدا بر تو باد.

السَّلَامُ عَلَيْنَا

سلام بر ما

وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

و بر بندگان شایسته ی خدا.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

سلام بر شما

وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

و رحمت و برکات خدا بر شما باد.

اکنون ذکر سلام را از رمزینه ی سریع پاسخ گوش کنید؛

همراه با آن بخوانید و از روی کتاب خود، خط ببرید.

آیه‌ی صلوات

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

خدا و فرشتگان او

بر پیامبر صلوات و درود می‌فرستند

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

ای مؤمنان شما نیز بر او صلوات و درود بفرستید و تسلیم فرمان او شوید.

سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۶

مَلَائِكَةٌ : ...

«آیه‌ی صلوات» را با کمک قرائت الگو (رمزینه‌ی سریع پاسخ)

بخوانید. سعی کنید این آیه را حفظ کنید.

دانش‌آموزان عزیز؛ سعی کنید ذکرهای نماز را تا پایان سال حفظ کنید. این ذکرها را

با رمزینه‌ی سریع پاسخ تمرین کنید تا بتوانید آن‌ها را صحیح و زیبا در نماز بخوانید.

امید است خدای مهربان ما را از نمازگزاران قرار دهد.

جلسه‌ی یازدهم و دوازدهم

اللَّهُمَّ
صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ
وَآلِ مُحَمَّدٍ

خداوندا
درود فرست بر محمد
و آل محمد

تمرین — همه‌ی دانش‌آموزان، یک نماز سه یا چهار رکعتی را به‌طور کامل در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه با صدای بلند بخوانند.

پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله
به حضرت علی علیه السلام فرمودند :

وَ عَلَیْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ
عَلَى كُلِّ حَالٍ*

تو را سفارش می‌کنم که همیشه قرآن بخوانی.

انس با قرآن کریم

فصل سوم

سه جلسه در هفته

* رسائل الشیعه، ج ۴، ص ۸۳۹

فرزندم!

خواندن قرآن در هر روز، سفارش خدا، پیامبر اکرم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ**
امامان معصوم **عَلَيْهِمُ السَّلَام** است!

سعی کن از همین کودکی با قرآن انس پیدا کنی. انس با قرآن یعنی این که
هر روز چند آیه قرآن بخوانی و سعی کنی معنای سخن خدا را کم کم بفهمی. در
این صورت خداوند از تو خوشنود می شود و فرشتگان، پیامبر بزرگوار و امامان
معصوم برای موفقیّت تو دعا می کنند.

برای یادگیری بهتر قرآن به تمرین و تکرار بیشتر نیاز داریم، از این رو سعی کنید
تمرین های «انس با قرآن در خانه» را همیشه به طور منظم و با دقت انجام دهید.

امید است انس با قرآن کریم تو را از یاران امام زمان **عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ الشَّرِيفُ***
گرداند.

تمرین اول
سوره‌ی حمد و آیات ۱ تا ۵ سوره‌ی بقره را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر آرام و شمرده بخوانید.

سوره‌ی حمد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۱

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۲

سپاس و ستایش از آن خداست که مالک و صاحب اختیار جهانیان است؛

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۳

که بخشنده‌ی مهربان است؛

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ۴

که مالک روز جزاست؛

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ۵

(خدایا، تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوییم.

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ۶

ما را به راه راست هدایت فرما.

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ ۷

عَلَيْهِمْ وَ لَ الْضَّالِّينَ ۷

راه کسانی که به آنان نعمت بخشیدی؛ آنان که مورد غضب (تو) قرار نگرفته‌اند

و راه (راست) را گم نکرده‌اند.

سوره‌ی بقره

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

الم ﴿۱﴾

الف، لام، میم

ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ فِيْهِ

این کتاب با عظمت که هیچ شکّی در آن وجود ندارد (و سراسر حقیقت است)،

هُدًى لِّلْمُتَّقِیْنَ ﴿۲﴾

هدایتی برای پرهیزکاران است؛

الَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِالْغَیْبِ

همان کسانی که به غیب ایمان دارند

و یُقِیْمُوْنَ الصَّلٰةَ

و نماز را کامل و بی نقص به جای می آورند

وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ یُنْفِقُوْنَ ﴿۳﴾

و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم، (در راه خدا) انفاق می کنند؛

وَالَّذِیْنَ یُؤْمِنُوْنَ بِمَا اُنزِلَ اِلَیْكَ

هم آنان که به آنچه بر تو نازل شده ایمان دارند

وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ

و به آنچه پیش از تو نازل شده است، ایمان دارند

و بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾

و به آخرت یقین دارند.

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ ﴿٥﴾

آنان از هدایتی (بزرگ) از جانب پروردگارشان برخوردارند

وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

و ایشان اند که به هدف خود دست خواهند یافت.

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ

پروردگارا، مرا از نمازگزاران قرار ده.

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۴۰

صلاة: ...

دخترم! آیا خود را برای جشن تکلیف آماده کرده‌ای؟

قرآن، حدیث و نماز

پیامبر اعظم صلی‌الله علیه و آله فرمودند:

قطره‌ها اما دریا

«خانه‌های خود را با خواندن قرآن نورانی کنید.»*

عبارات اذان را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سوره‌ی ماعون را از روی قرآن کامل، همراه با
رمزینده‌ی سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

* اصول کافی، ج ۲، ص ۶۱۰

تمرین اول
آیه ۲۵۵ سوره ی بقره (آیه الکرسی) را در گروه‌های دو یا سه نفره
برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ج

خداوند یگانه همان کسی است که جز او خدایی نیست؛ زنده است و پیوسته
(از آفریده‌هایش) مراقبت و به (آنها) رسیدگی می‌کند.

۲
لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ج

نه به خواب سبک دچار می‌شود و نه خواب سنگین.

۳
لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، فقط برای اوست.

۴
مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ج

کیست که بتواند بدون اجازه‌اش در نزد او «شفاعت» کند؟

۵
يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ز

از آنچه بندگان پیش رو دارند و آنچه پشت سر گذاشته‌اند، آگاه است،

۶
وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ

و آنان به ذره‌ای از دانش او دست نمی‌یابند،

إِلَّا بِمَا شَاءَ ج

مگر آنچه خودش خواسته است.

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ز

فرمانروایی او، شامل تمام آسمان‌ها و زمین می‌شود،

وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا ج

و نگهداری آن‌ها، او را خسته نمی‌کند.

وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۲۵۵

و او بلندمرتبه و بزرگ است.

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ

هر کس که دوستش را ببخشد و با او آشتی کند،

فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

خدا به او پاداش می دهد.

سوره ی شوری، آیه ی ۴۰

أَجْر: پاداش

- برای تصویر بالا داستانی تعریف کنید.
- این پیام قرآنی را از حفظ بخوانید.

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

مضرت علی علیه‌السلام فرمودند:

« اگر بدانید آیه‌الکرسی تا چه اندازه اهمیت دارد، هیچ‌گاه خواندن آن را ترک نمی‌کنید. »*

چه خوب است آیه‌الکرسی را حفظ کنیم و هر روز در پایان نمازهای خود یا هر وقت مناسب دیگری آن را بخوانیم.

تمرین نماز

عبارات اقامه را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

آیه‌ی ۲۵۵ سوره‌ی بقره (آیه‌الکرسی) را همراه با رمزینده‌ی سریع پاسخ بخوانید.

* تفسیر نمونه، ج ۲، ص ۱۹۱

تمرین اول آیات ۳۷ و ۳۸ سوره ابراهیم را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ

عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ

رَبَّنَا لِتُقِيمُوا الصَّلَاةَ

فَأَجْعَلْ أَفئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ

وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ط وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ

مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾

یک نکته: چهار حرف ریز «ج، ز، ط، م» بالای برخی از کلمه‌ها، نشانه‌ی وقف است. هنگام خواندن آیات، بر روی این موارد وقف کنید و پس از کمی مکث ادامه دهید.

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

چشمه‌ی زمزم

حضرت ابراهیم **علیه السلام** و همسرش هاجر در سرزمین شام* زندگی می‌کردند. خدا به او و همسرش هاجر در سن پیری، فرزندی بخشید. نام او را اسماعیل گذاشتند. هنوز مدّت زیادی از تولّد اسماعیل نگذشته بود که خداوند به حضرت ابراهیم فرمان داد که همسر و فرزندش را به سرزمین «مکه» ببرد و آن‌ها را در همان‌جا بگذارد و بازگردد. حضرت ابراهیم برای انجام فرمان خدا، هاجر و اسماعیل را بر شتری سوار کرد و به سوی مکه رفتند. وقتی به آنجا رسیدند، بیابانی خشک و بی‌آب و علف دیدند. در آن بیابان هیچ‌کس زندگی نمی‌کرد.

هاجر نگران شد. حضرت ابراهیم **علیه السلام** به او گفت: خدا فرمان داده است که من شما را اینجا بگذارم، ولی نگران نباش. آن‌گاه حضرت ابراهیم دست‌های خود را به دعا بلند کرد و گفت: «**رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي...**»، پروردگارا! من به فرمان تو خانواده‌ی خود را به این سرزمین آوردم، تو نیز نگهبان آنان باش!

حضرت ابراهیم **علیه السلام**، همسر و فرزندش را به خدا سپرد و به سرزمین شام برگشت. آفتاب گرم بر همه جا می‌تابید. اسماعیل از خواب بیدار شد و چون تشنه بود شروع کرد به گریه کردن. هاجر به سراغ ظرف آب رفت، ولی یک قطره آب هم در آن نبود؛ به اطراف

* سرزمین شام: نام قدیمی سرزمینی است که امروزه کشورهای سوریه، اردن، لبنان و فلسطین در آن قرار دارند.

نگاه کرد؛ از دور آبی دید و به سوی آن دوید، اما وقتی جلو رفت متوجه شد که سراب* است. برگشت و به سمت دیگر نگاه کرد. دوباره آبی دید و به سوی آن دوید. اما باز هم سراب بود. او برای یافتن آب، فاصله‌ی بین دو کوه کوچکی را که آنجا بود، هفت بار طی کرد. سرانجام هاجر خسته شد و به سراغ کودک خود رفت. ناگهان دید از زیر پای اسماعیل، همان جایی که او پاهای کوچکش را به زمین می‌زد، یک چشمه‌ی آب جوشیده و بالا آمده است. هاجر خوشحال شد و فریاد زد: خدای بزرگ! چشمه! چشمه!

نام چشمه را زمزم گذاشتند. کم‌کم پرنده‌هایی هم در آنجا فرود آمدند و آب نوشیدند. مدتی بعد گروهی از صحرائنشینان به کنار چشمه آمدند و در آنجا ساکن شدند. رفته رفته تعداد آن‌ها بیشتر شد و شهر مکه به وجود آمد.

هاجر خدا را شکر کرد و دانست که دعای حضرت ابراهیم **علیه السلام** قبول شده است و دیگر او و اسماعیل تنها نیستند.

* سراب: در روزهای گرم، سطح زمین داغ می‌شود. وقتی از دور نگاه می‌کنیم تصویری غیرواقعی شبیه آب دیده می‌شود؛ به این پدیده «سراب» گفته می‌شود.

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمودند:
« پدرم رسول خدا، به دو فرزندم حسن و حسین سوره‌هایی از قرآن را
یاد می‌دادند.»*

تمرین نماز

سوره‌های حمد و توحید را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌ی کافرون را از روی قرآن کامل، همراه با
رمزینه‌ی سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول آیات ۲۳ و ۲۴ سوره‌ی اسراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای

یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ وَ قَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

پروردگارت فرمان لازم و قطعی داده که تنها او را بپرستید

۲ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

و به پدر و مادر نیکی کنید.

۳ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا

اگر یکی از آن دو، یا هر دوی آنان، در زمان حیات تو، به سن پیری رسیدند،

۴ فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ

کوچک‌ترین سخنی که نشانگر ناراحتی و رنجش باشد، به آن‌ها نگو،

۵ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

و با برخاشگری آنان را از خود دور نکن و زیبا و شایسته با آن دو سخن بگو.

۶ وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ

رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

از سر عطف و دلسوزی، با آنان مهربان و فروتن باش و بگو: پروردگارا،

همان‌طور که مرا در کودکی پرورش دادند (و با من مهربان بودند) به آن دو رحم کن.

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و

سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ وَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا

و به انسان سفارش کردیم که به پدر و مادرش نیکی کند.

سوره ی عنکبوت، آیه ی ۸

شما به پدر و مادر خود چه نیکی هایی کرده اید؟

جمله ی شبیه به این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن آیه را با صدای بلند از

حفظ بخوانید.

جلسه سوم

قطره اما دریا

امام رضا علیه السلام فرمودند:

« بدون وضو به آیات قرآن دست نزنید. »*

تمرین نماز

ذکر قنوت را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌ی شرح را از روی قرآن کامل، همراه بارمزینه‌ی سریع پاسخ بخوانید.

* تهذیب، ج ۱، ص ۱۲۷

آیات ۳۹ تا ۴۱ سوره ی ابراهیم را در گروه های دو یا سه نفره برای

تمرین اول

یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ
وَإِسْحَاقَ ج

سپاس و ستایش برای خداست؛ که در حال پیری، اسماعیل و اسحاق را به من بخشید؛

۲
إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿۳۹﴾

آری پروردگارم، دعا را می شنود و پاسخ می دهد.

۳
رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي ج

پروردگارا، توفیق بده که من و فرزندانم، نماز و عبادت و بندگی تو را نیکو
به جای آوریم.

۴
رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿۴۰﴾

خدایا، دعای مرا بپذیر.

۵
رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَ لِلْمُؤْمِنِينَ

يَوْمَ يَقَوْمُ الْحِسَابِ ﴿۴۱﴾

پروردگارا، من را بیمارز و پدر و مادرم و مؤمنان را در روزی که حساب برپا می شود.

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر

دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

خدا ستمگران را دوست ندارد.

سوردهی آل عمران، آیهی ۵۷

لَا يُحِبُّ : دوست ندارد

ظَالِمِينَ : ظالمان، ستمگران

مُفْسِدِينَ : بدکاران

این پیام قرآنی را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

این جملهی قرآنی را معنا کنید.

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

قطعاً را.

تمرین اول آیات سوره ی بلدرادر گروه های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱

لَا اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ۱

وَ اَنْتَ حِلٌّ بِهٰذَا الْبَلَدِ ۲

وَ الْوَالِدِ وَ مَا وُلَدَ ۳

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِیْ كَبَدٍ ۴

اَیَحْسَبُ اَنْ لَّنْ یَقْدِرَ عَلَیْهِ اَحَدٌ ۵

یَقُوْلُ اَهْلَكَتُ مَالًا لُّبَدًا ۶

اَیَحْسَبُ اَنْ لَّمْ یَرَهُ اَحَدٌ ۷

اَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَیْنَیْنِ ۸

وَ لِسَانًا وَ شَفَتَیْنِ ۹

وَ هَدَیْنَاهُ النَّجْدَیْنِ ۱۰

فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾

فَكَرَّ رَاقِبَةٌ ﴿١٣﴾

أَوْ إِطْعَامٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا

بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾

أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤَصَّدَةٌ ﴿٢٠﴾

تمرین دوم هریک از شما با انتخاب معلم، یک آیه را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان

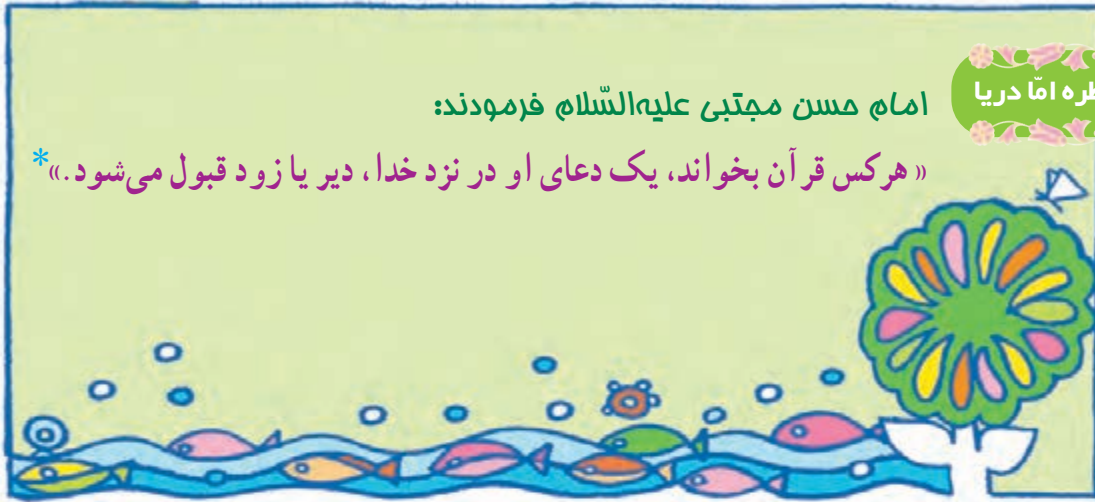
از روی کتاب خود خط ببرند.

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

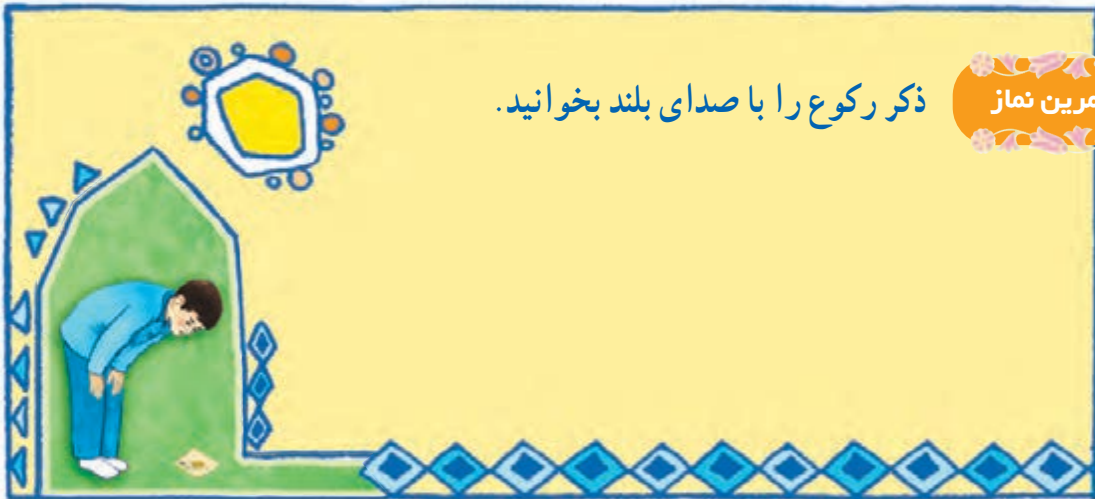
امام مسن مجتبی علیه السلام فرمودند:

« هر کس قرآن بخواند، یک دعای او در نزد خدا، دیر یا زود قبول می شود. »*

تمرین نماز

ذکر رکوع را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره ی بَلَد را همراه با رمزینده ی سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول
آیات ۱۷ تا ۲۴ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره
برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱
وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿١٧﴾
ای موسی، آنچه در دست راست تو قرار دارد، چیست؟

۲
قَالَ هِيَ عَصَايَ
عرض کرد: «این عصای من است.

۳
أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا
بر آن تکیه می‌کنم

۴
وَأَهْسُبُ بِهَا عَلِيًّا غَنَمِي
و با آن (به شاخه‌ها) می‌زنم و بر گوسفندانم (برگ) می‌ریزم

۵
وَلِي فِيهَا مَآرِبٌ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾
و با آن نیازهای دیگرم را (نیز) برطرف می‌کنم.

۶
قَالَ أَلْقِهَا يَا مُوسَىٰ ﴿١٩﴾
فرمود: ای موسی، آن را بیفکن.

فَالْقَاهَا

آن را افکند،

فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى ^{٢٥}

و ناگهان ماری شد که به سرعت می خزید.

قَالَ خُذْهَا

فرمود: «آن را بگیر

وَلَاتَخَفْ

و ترس؛

سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا ^{٢١} الْأُولَى

بهزودی آن را به حالت اولش بازمی گردانیم.

وَأَضْمُ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ

دستت را به زیر بغل خود بچسبان

تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ

تاسفیدودر خشان شود. بی آنکه به سبب بیماری پیسی (، زشت شده) باشد، بیرون آید؛

آيَةٌ أُخْرَى ^{٢٢}

که (این نیز) نشانه ای دیگر است.

لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾

(این معجزات را به تو عطا کردیم) تا برخی از نشانه‌های بسیار بزرگ خود را به تو نشان دهیم.

إِذْ هَبَّ إِلَيَّ فِرْعَوْنٌ

تزد فرعون برو

إِنَّهُ وَطَغَىٰ ﴿٢٤﴾

که او سرکشی کرده است.»

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیامبری حضرت موسی علیه السلام

زندگی حضرت موسی علیه السلام بسیار پُرماجرا بود. او پس از رهایی از دست فرعون، به شهر مدین هجرت کرد. در آنجا با یکی از پیامبران خدا به نام حضرت شعیب آشنا شد و با یکی از دختران او ازدواج کرد. حضرت موسی علیه السلام، گوسفندان حضرت شعیب علیه السلام را به چرا می‌برد و از آن‌ها مراقبت می‌کرد.

زندگی حضرت موسی در کنار خانواده‌ی حضرت شعیب چند سالی، این گونه سپری شد؛ ولی سرانجام زمان جدایی فرا رسید.

حضرت شعیب تعدادی از گوسفندان خود را به حضرت موسی داد و برای او و خانواده‌اش دعا کرد.

حضرت موسی علیه السلام و خانواده‌اش، از مدین بیرون رفتند و راه سفری طولانی به مصر را در پیش گرفتند. یک شب، آن‌ها در بیابان راه را گم کردند. هوا سرد بود. در این هنگام حضرت موسی از دور آتشی دید. به همسرش گفت: من به سوی آتش می‌روم، شاید بتوانم شعله‌ای از آن را برای شما بیاورم تا گرم شوید. شاید هم آن آتش راه را به ما نشان دهد.

وقتی حضرت موسی به آتش نزدیک شد، درختی نورانی دید. ناگهان ندایی شنید که می‌گفت: ای موسی! من پروردگار جهانیان هستم. این صحرا که تو قدم در آن گذاشته‌ای مکان مقدّسی است؛ کفش‌هایت را بیرون بیاور!

حضرت موسی چنین کرد.

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ٢٥

وَ يَسِّرْ لِي أَمْرِي ٢٦

وَ أَحْلِلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ٢٧

يَفْقَهُوا قَوْلِي ٢٨

دوباره شنید که : ای موسی! من تو را به پیامبری برگزیدم. پس به آنچه بر تو وحی می‌کنم گوش کن؛ بدان که هیچ خدایی جز من نیست، مرا عبادت کن و به یاد من نماز بخوان ...

بار دیگر ندا آمد : ای موسی چه در دست داری؟
حضرت موسی پاسخ داد : این عصای من است که به آن تکیه می‌کنم، با آن گوسفندانم را می‌رانم و برایشان از درخت برگ می‌ریزم.
ندا رسید : **الْقِهَا يَا مُوسَى** ای موسی عصایت را به زمین بینداز!
حضرت موسی **عَلَيْهِ السَّلَام**، عصایش را روی زمین انداخت. ناگهان عصا به اژدهایی ترسناک تبدیل شد.
باز ندا آمد : ای موسی! در جای خود بایست و ترس! حالا آن را بردار و بین که همان عصای توست!
همین که حضرت موسی اژدها را گرفت با تعجب دید که همان عصای قبلی است!

بار دیگر ندا رسید : حالا دستت را زیر بغلت پیر و بیرون بیاور.

حضرت موسی چنین کرد. دستش مثل ماه تابان
درخشان شد.

در این هنگام ندا آمد: ای موسی! اکنون
دو نشانه و معجزه‌ی بزرگ از پروردگارت همراه
توست. با این دو نشانه به سوی فرعون برو و این
مرد سرکش را به پرستش خدای یگانه دعوت کن.
حضرت موسی **علیه السلام** از خدا خواست تا
او را در این مأموریت بزرگ یاری کند و اجازه دهد
برادرش هارون نیز در این کار بزرگ یار و همراه او باشد.

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

سعی کنید کارهای خوب را زودتر از دیگران انجام دهید.

سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۴۸

خَيْرَات: کارهای خوب

چه زیباست پیام قرآنی را حفظ کنید و درباره‌ی معنای آن با اعضای خانواده گفتگو کنید.

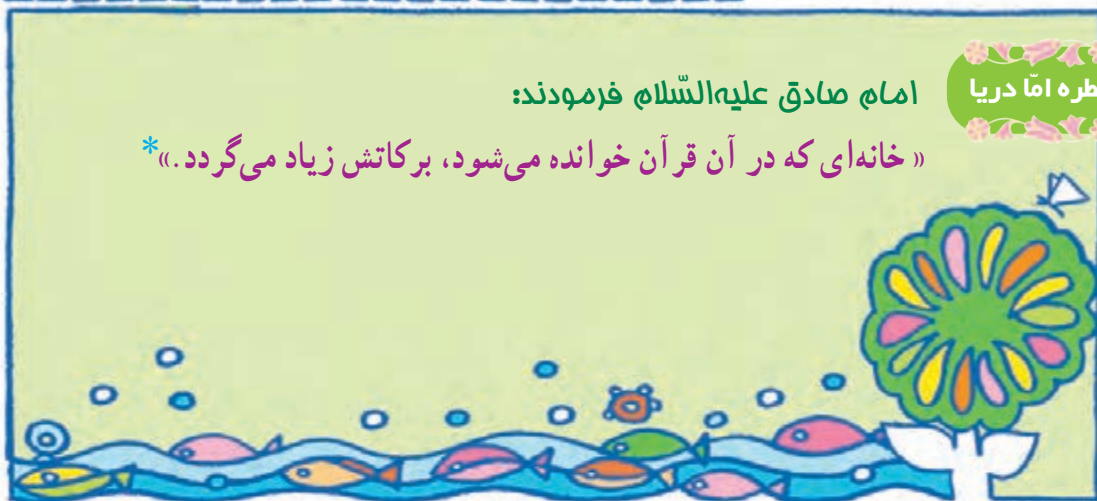

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

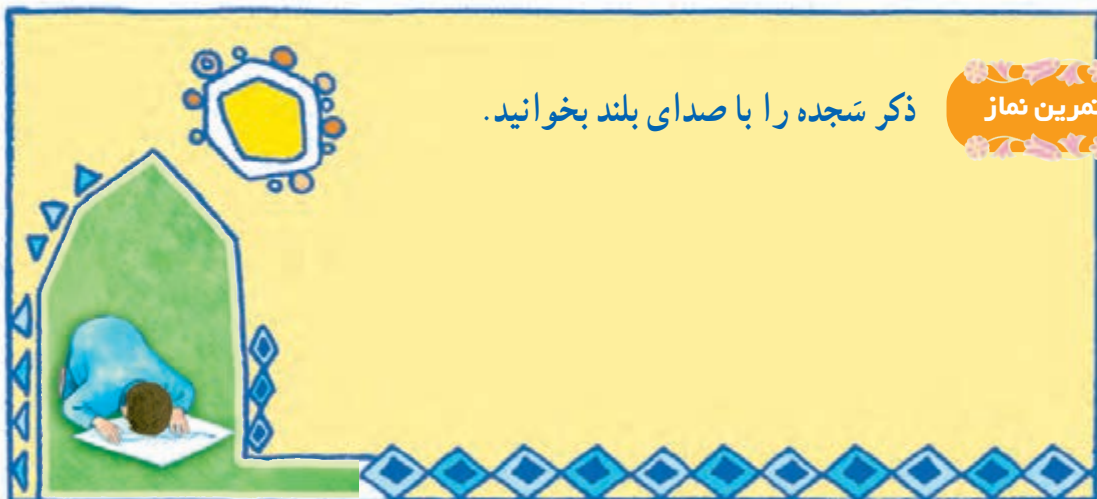
امام صادق علیه السلام فرمودند:

«خانه‌ای که در آن قرآن خوانده می‌شود، برکاتش زیاد می‌گردد.»*

تمرین نماز

ذکر سجده را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌ی تین را از روی قرآن کامل، همراه با
رمزینده‌ی سریع پاسخ بخوانید.

* اصول کافی، ج ۲، ص ۴۹۸

تمرین اول آیات ۴۳ تا ۴۷ سوره‌ی طه (طاها) را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ اِذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ

تزد فرعون بروید؛

۲ إِنَّهُ وَطَغَىٰ ۴۳

که او سرکشی کرده است.

۳ فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا

و با نرمی با او سخن بگویید؛

۴ لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ

بسا به یاد (خدا) بیفتد و پند بگیرد،

۵ أَوْ يَخْشَىٰ ۴۴

یا (از عذابش) بترسد.

۶ قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ ز

عرض کردند: «پروردگارا، ما می‌ترسیم

۷
أَنْ يَفْرُطَ عَلَيْنَا

(که پیش از تمام شدن دعوت و ارائه‌ی معجزات) در مجازات ما شتاب کند

۸
أَوْ أَنْ يَطْفِئُ ۴۵

یا (طغیان بیشتری) کند.»

۹
قَالَ لَا تَخَافَا

فرمود: «ترسید؛

۱۰
إِنِّي مَعَكُمْ

که من با شمایم.

۱۱
أَسْمَعُ وَ أَرَى ۴۶

(همه چیز را به خوبی) می‌شنوم و می‌بینم.

۱۲
فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ

پس نزد او بروید و بگویید: ما فرستادگانِ مالک و صاحب‌اختیارت هستیم.

۱۳
فَارْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ

بنابراین، بنی‌اسرائیل را رها و با ما همراه کن،

۱۴
وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ز

و آنان را شکنجه نکن.

قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكَ ^ز

حقیقتاً ما به همراه نشانه‌ای از جانب مالک و صاحب اختیار نزد تو آمده‌ایم،

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى ^{٢٧}

وسلامت و امنیت (از عذاب الهی)، برای کسی است که از هدایت (او) پیروی کند.

۱۵

۱۶

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

به سوی مبارزه‌ی بزرگ

وقتی حضرت موسی **علیه السلام** به مصر رسید، همراه برادرش هارون به قصر فرعون رفت. حضرت موسی لباس ساده‌ی چوپانی پوشیده بود و عصای خود را هم در دست داشت. او تا مقابل تخت فرعون پیش رفت و گفت: من فرستاده‌ی خدای جهانیان هستم. آمده‌ام تا تو را به پرستش خدای یگانه دعوت کنم و بنی اسرائیل* را از دست تو نجات دهم. فرعون چهره‌اش را در هم کشید و گفت: این خدای جهانیان کیست؟ حضرت موسی گفت: پروردگار آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست. او کسی است که شما و همه‌ی پدران‌تان را آفریده است.

فرعون وقتی این سخن موسی را شنید، نگاهی به درباریانش کرد و با حالت مسخره کردن گفت: این پیامبری که برای شما آمده واقعاً دیوانه است!

* بنی اسرائیل: فرزندان حضرت یعقوب علیه السلام

حضرت موسی جواب داد : شما که خود را عاقل می دانید باید بدانید که جهان به این بزرگی حتماً آفریدگاری دارد؛ همان پروردگاری که زمین را جای راحت و آسایش شما قرار داد و نیازهای شما را برطرف کرد. از آسمان برای شما آب فرستاد و در زمین همه نوع گیاه و درخت رویانید تا شما و دام‌هایتان از آن‌ها استفاده کنید. آیا این نشانه‌ها برای وجود او کافی نیست؟

فرعون با خشم فریاد زد : اینجا خدایی غیر از من نیست. اگر باز هم از خدایت حرف بزنی می گویم تو را زندانی کنند!

حضرت موسی عصایش را به زمین انداخت. عصا به اژدها تبدیل شد. فرعون و درباریان، سخت به وحشت افتادند. حضرت موسی اژدها را گرفت و اژدها در دست او عصا شد.

آن گاه دستش را زیر بغلش بُرد و وقتی بیرون آورد، روشنایی خیره کننده‌ای به چشم همه تاپید. درباریان از ترس به یکدیگر چسبیده بودند و توان حرکت نداشتند. زبان فرعون هم از وحشت بند آمده بود. معجزه‌های حضرت موسی همه را غافلگیر کرده بود.

سرانجام فرعون این سکوت را شکست و از درباریان پرسید: دربارهی موسی چه نظری دارید؟

درباریان گفتند: موسی جادوگرِ ماهری است! ولی ما هم جادوگرانِ چیره‌دستی داریم؛ اجازه دهید آن‌ها را خبر کنیم تا با موسی مسابقه بدهند. جادوگرانِ ما موسی را شکست خواهند داد. فرعون این پیشنهاد را پذیرفت.

قرآن، حدیث و نماز

قطره‌ی آما دریا

امام صادق علیه‌السلام:

« امام سجاد علیه‌السلام آن قدر قرآن را زیبا می‌خواند که هر کس از کنار خانه‌ی ایشان عبور می‌کرد، می‌ایستاد و به قرآن خواندن آن حضرت، گوش می‌داد.» *

تمرین نماز

ذکر تشهد و ذکر سلام نماز را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌ی مسد را از روی قرآن کامل، همراه با رمزیننه‌ی سریع پاسخ بخوانید.

سوره‌ی قدر را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.

تسریع اول

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۱ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۱

ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم.

۲ وَ مَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۲

و تو چه می‌دانی که شب قدر چیست؟

۳ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۳

شب قدر، از هزار ماه بهتر است.

۴ تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا ۴

در آن شب، فرشتگان و روح، فرود می‌آیند.

۵ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ۵

(آنان) با اجازه‌ی پروردگارشان، برای برنامه‌ریزی هر کاری که خدا خواسته

است، آرام آرام فرود می‌آیند.

۶ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۶

آن شب، تا طلوع صبح، سرشار از سلامت و امنیت است.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

۱ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا

آنگاه که زمین به شکلی مخصوص لرزانده شود؛

۲ وَ أَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا

همچنین زمین، بارهای سنگین خود را بیرون بریزد؛

۳ وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا

و انسان بگوید: «چه اتفاقی برای زمین افتاده است؟»؛

۴ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا

در آن روز، زمین خبرهایش را بازگو می‌کند؛

۵ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا

زیرا پروردگارت به او الهام کرده است که چنین کند.

يَوْمَئِذٍ يَصُدُّ النَّاسَ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ﴿٦﴾

در آن روز، مردم دسته دسته به مقصد نهایی خود بازمی‌گردند تا حقیقت اعمالشان به آنان نشان داده شود.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ﴿٧﴾

بنابراین، هرکس ذره‌ای کار خوب انجام دهد، (در قیامت) آن کار را به همراه نتیجه‌اش خواهد دید.

وَ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾

و هرکس ذره‌ای کار بد انجام دهد، (در قیامت) آن کار را به همراه نتیجه‌اش خواهد دید.

تمرین سوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝۷

هر کس ذره‌ای خوبی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝۸

و هر کس ذره‌ای بدی کند، نتیجه‌ی کارش را می‌بیند.

سوره‌ی زلزال، آیه‌های ۷ و ۸

ذَرَّةٌ : ... خَيْرٌ : ... شَرٌّ : ...

درباره‌ی هر یک از دو تصویر بالا با دوستان خود گفت و گو کنید و نظر خود را برای هم‌کلاسی‌های خود بگویید.

این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند از حفظ بخوانید.

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

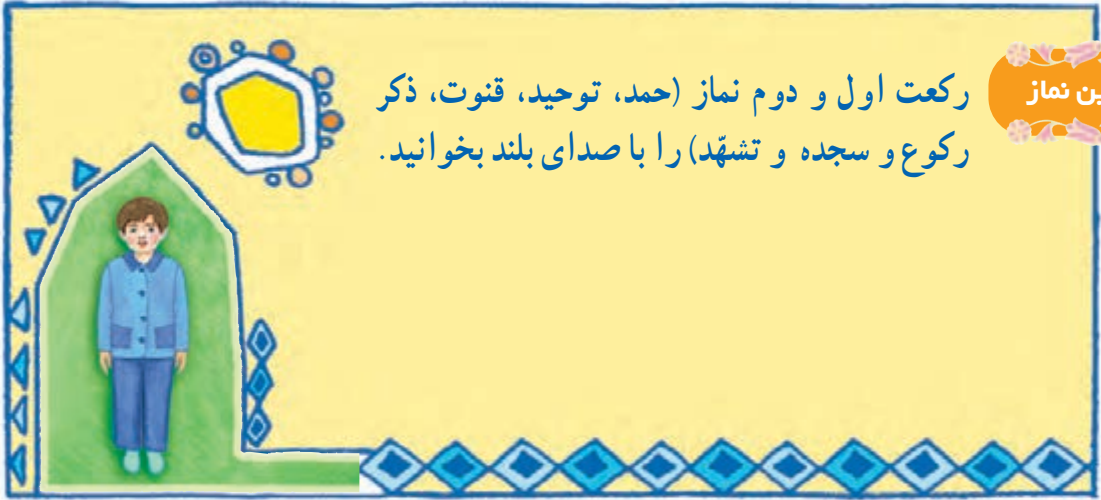
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

«بهترین شما کسی است که قرآن را فراگیرد و به دیگران هم بیاموزد.»*

تمرین نماز

رکعت اول و دوم نماز (حمد، توحید، قنوت، ذکر رکوع و سجده و تشهد) را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌های قدر و زلزال را همراه با رمزیندی سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول آیات ۴۱ تا ۴۸ سوره‌ی شُعراء را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

۱ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ

۲ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ

۳ إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا

۴ إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾

۵ قَالَ نَعَمْ

۶ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾

۷ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ

۸ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٤٣﴾

۹ فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ

وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ

۱۰

إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

۱۱

فَأَلْقَى مُوسَى عَصَاهُ

۱۲

فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿٤٥﴾

۱۳

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾

۱۴

قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾

۱۵

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾

۱۶

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

پیروزی حضرت موسی علیه السلام

روز مسابقه فرا رسید. فرعون امیدوار بود که جادوگرانش، حضرت موسی علیه السلام را شکست دهند.

پیش از شروع مسابقه جادوگران به فرعون گفتند: اگر ما بر موسی پیروز شویم، آیا پاداشی خواهیم داشت؟

فرعون گفت: آری! پاداش بزرگی می‌گیرید و مقام بالایی خواهید یافت. جادوگران چوب‌ها و ریسمان‌های خود را بر زمین انداختند و آن‌ها را مانند مارهایی به حرکت درآوردند.

حضرت موسی علیه السلام نگران شد که مبادا مردم فریب جادوگران را بخورند. اما در همین وقت ندایی رسید که: ای موسی! ترس و عصایت را بپنداز.

حضرت موسیٰ علیه السلام دانست که این فرمان خداوند است. فوراً نام خدا را به زبان آورد و عصایش را انداخت. ناگهان عصا به اژدهای بزرگی تبدیل شد و در یک چشم به هم زدن، همه‌ی مارها را بلعید.

جادوگران از دیدن این معجزه‌ی بزرگ چنان به وحشت افتادند که تا چند دقیقه زبانشان بند آمده بود و نمی‌توانستند چیزی بگویند. آن‌گاه در همان جا به سجده افتادند و گفتند: «أَمَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ، رَبِّ مُوسَىٰ وَ هَارُونَ» - ما به پروردگار جهانیان یعنی پروردگار موسیٰ و هارون ایمان آوردیم - و شهادت می‌دهیم که موسیٰ راست می‌گوید و پیامبر خداست.

فرعون که خود را شکست خورده می‌دید، با خشم فریاد زد: چگونه پیش از آن که من به شما اجازه بدهم، ایمان آوردید؟! دستور می‌دهم دست‌ها و پاهایتان را بپُرند و همه‌ی شما را بر تنه‌ی درختان خرما به دار بکشند!

جادوگران، بدون آن که بترسند، گفتند: ای فرعون! «**أَمَّا رَبِّ الْعَالَمِينَ**» ما به پروردگار جهانیان ایمان آورده‌ایم و از ایمان خود بر نمی‌گردیم. تو فقط می‌توانی ما را بگشی؛ ولی ما از خدا می‌خواهیم که در این راه به ما صبر و شکیبایی بدهد و امیدواریم که گناهان ما را ببخشد و به ما پاداش جاودانه بدهد.

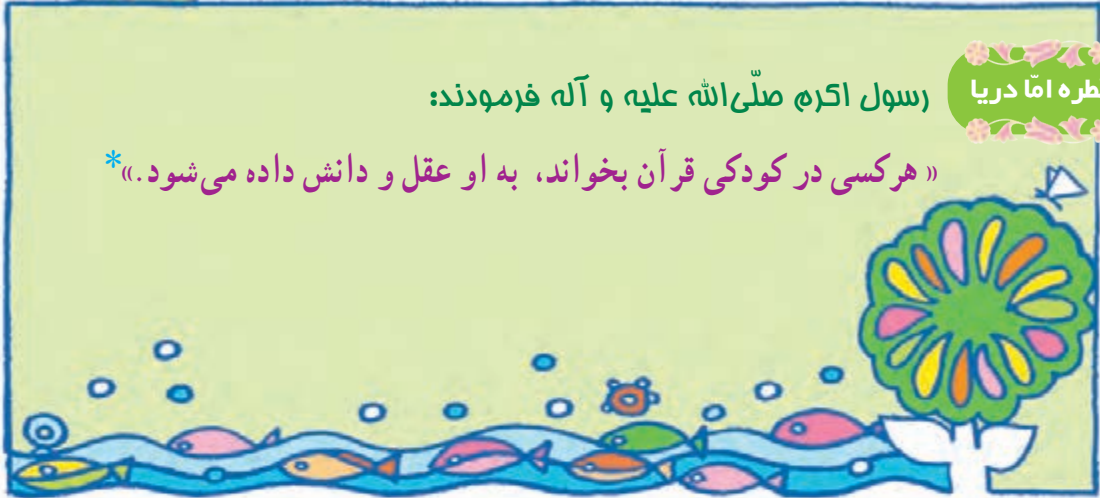

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

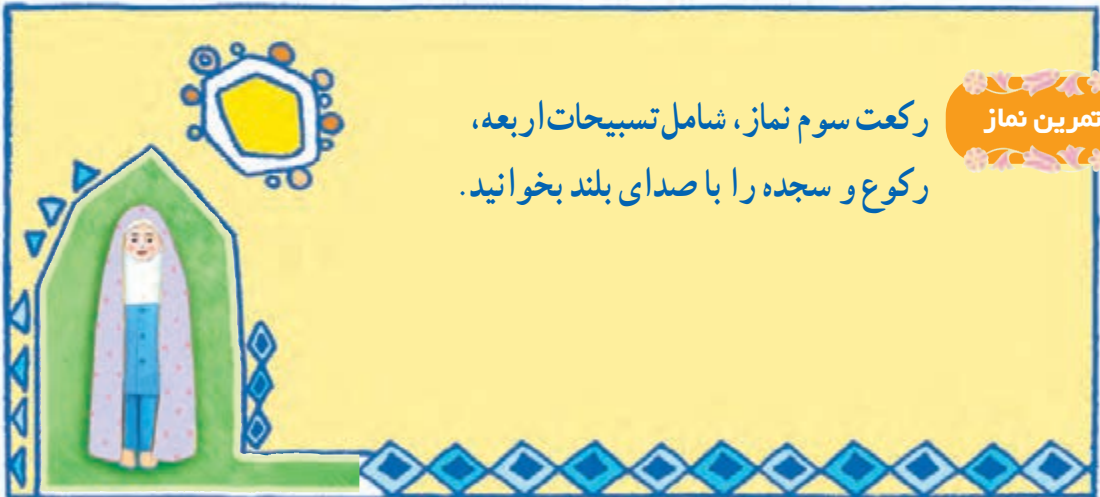
رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:

« هر کسی در کودکی قرآن بخواند، به او عقل و دانش داده می شود.»*

تمرین نماز

رکعت سوم نماز، شامل تسبیحات اربعه، رکوع و سجده را با صدای بلند بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌ی هَمَزَه را از روی قرآن کامل، همراه با رمزینده‌ی سریع پاسخ بخوانید.

تمرین اول **سوره‌ی قارعه را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
 به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

الْقَارِعَةُ ۲
 آن حادثه‌ی سخت و بزرگ!

مَا الْقَارِعَةُ ۳
 آن حادثه‌ی سخت و بزرگ چیست؟

وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ۴
 تو چه می‌دانی که آن حادثه‌ی سخت و بزرگ چیست؟

یَوْمَ یَكُوْنُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوْثِ ۵
 آن حادثه، در روزی اتفاق می‌افتد که مردم همچون حشرات اطراف آتش، به هر سو پراکنده خواهند شد.

وَتَكُوْنُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوْثِ ۶
 و کوه‌ها، همچون پشم‌های ازهم‌گسسته و رنگی، متلاشی خواهند شد.

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾

اما کسی که در ترازوی اعمالش، کفّهی خوبی‌ها سنگین باشد،

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾

در زندگی رضایت‌بخشی خواهد بود.

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾

و اما کسی که در ترازوی اعمالش، کفّهی خوبی‌ها سبک باشد،

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾

جایگاهش در درّهای عمیق خواهد بود.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهٗ ﴿١٠﴾

و تو چه می‌دانی که آن درّهی عمیق چیست؟

نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

آتشی بسیار پر حرارت است.

٧

٨

٩

١٠

١١

١٢

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

وَ أَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

افراد با ایمان، کارهای خود را با مشورت یکدیگر انجام می‌دهند.

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۳۸

شوری: مشورت

درباره‌ی تصویر با دوستانتان مشورت کنید و نظرتان را برای هم‌کلاسی‌های خود بیان نمایید.
چه زیباست پیام قرآنی را حفظ کنید و با مشورت با پدر و مادر درباره‌ی یک موضوع مهم عمل
به آن را تمرین کنید.

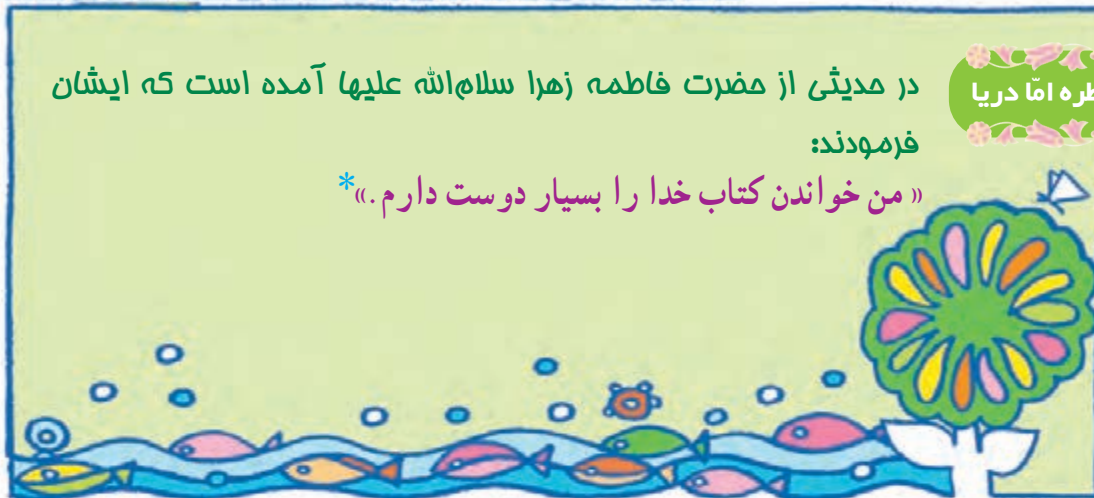

قرآن، حدیث و نماز

در مدیثی از حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها آمده است که ایشان فرمودند:

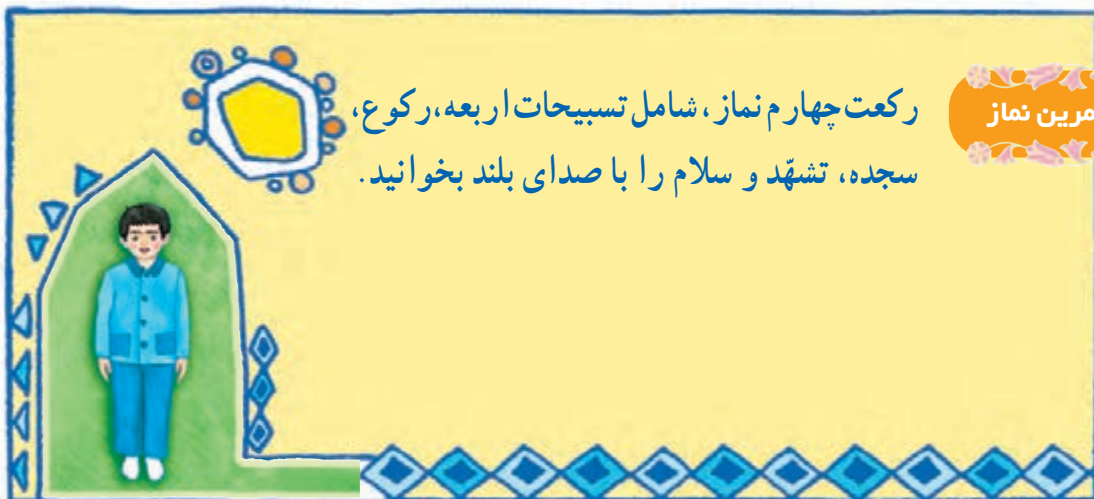
« من خواندن کتاب خدا را بسیار دوست دارم. »*

قطره اما دریا

رکعت چهارم نماز، شامل تسبیحات اربعه، رکوع، سجده، تشهد و سلام را با صدای بلند بخوانید.

تمرین نماز

سوره قارعه را همراه با رمزیندی سریع پاسخ بخوانید.

انس با قرآن

سوره‌ی فجر را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید. **تمرین اول**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱

وَ الْفَجْرِ ۲

وَ لَیْلِ عَشْرِ ۳

وَ الشَّفَعِ وَ الْوَتْرِ ۴

وَ الْاَیْلِ اِذَا یَسِر ۵

هَلْ فِی ذٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِی حِجْرِ ۵

اَلَمْ تَرَ کَیْفَ فَعَلَ رَبُّکَ بِعَادٍ ۶

اِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۷

الَّتِی لَمْ یُخْلَقْ مِثْلُهَا فِی الْبِلَادِ ۸

وَ ثَمُودَ الَّذِیْنَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۹

وَ فِرْعَوْنَ ذِی الْاَوْتَادِ ۱۰

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾

١٢

فَاكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾

١٣

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾

١٤

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

١٥

فَأَمَّا الْإِنْسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ

١٦

فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

١٧

وَ أَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ

١٨

رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾

١٩

كَلَّا بَلْ لَأُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾

٢٠

وَلَا تَحْضُونَ عَلَىٰ طَعَامِ الْمَسْكِينِ ﴿١٨﴾

٢١

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ﴿١٩﴾

٢٢

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

٢٣

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾

٢٤

۲۵	وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾
۲۶	وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ
۲۷	وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾
۲۸	يَقُولُ يُلَيِّنُنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾
۲۹	فِيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾
۳۰	وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾
۳۱	يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾
۳۲	إِرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾
۳۳	فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾
۳۴	وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٥﴾

تمرین دوم هریک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

پیام قرآنی

وَ أَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ

همان طور که خدا به تو خوبی کرده است،

به دیگران خوبی کن.

سوره قصص، آیه ۷۷

در باره‌ی تصویر بالا با دوستان خود صحبت کنید و نظرتان را برای معلم و هم کلاسی هایتان بگویید.

چه زیباست پیام قرآنی را حفظ کنید و با خوبی به یکی از اعضای خانواده یا دوستان خود به آن عمل کنید.

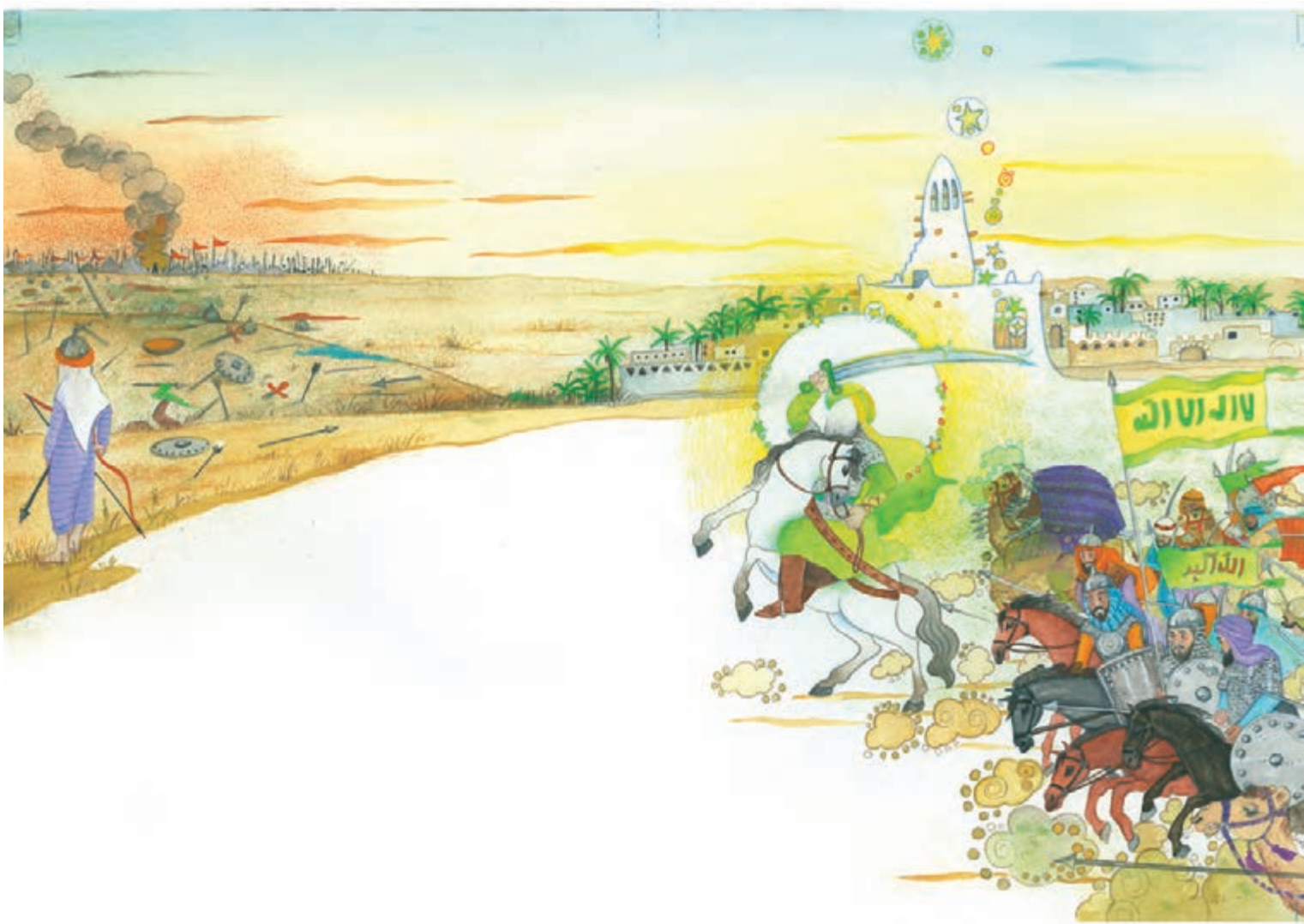

تمرین اول **سوره‌ی عادیات را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر بخوانید.**

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱
 وَالْعٰدِیٰتِ ضَبْحًا ۲
 فَالْمُورِیٰتِ قَدْحًا ۳
 فَالْمُغِیْرٰتِ صُبْحًا ۴
 فَآثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ۵
 فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ۶
 اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُوْدٌ ۷
 وَاِنَّهٗ عَلٰی ذٰلِكَ لَشٰهِدٌ ۸
 وَاِنَّهٗ لِحُبِّ الْخَیْرِ لَشَدِیْدٌ ۹
 اَفَلَا یَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِی الْقُبُوْرِ ۱۰
 وَ حُصِّلَ مَا فِی الصُّدُوْرِ ۱۱
 اِنَّ رَبَّهُمْ بِهٖمْ یَوْمَئِذٍ لَّخَبِیْرٌ ۱۲

تمرین دوم **هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این آیات را با صدای بلند بخوانید**

و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

قصه‌ی آیه‌ها

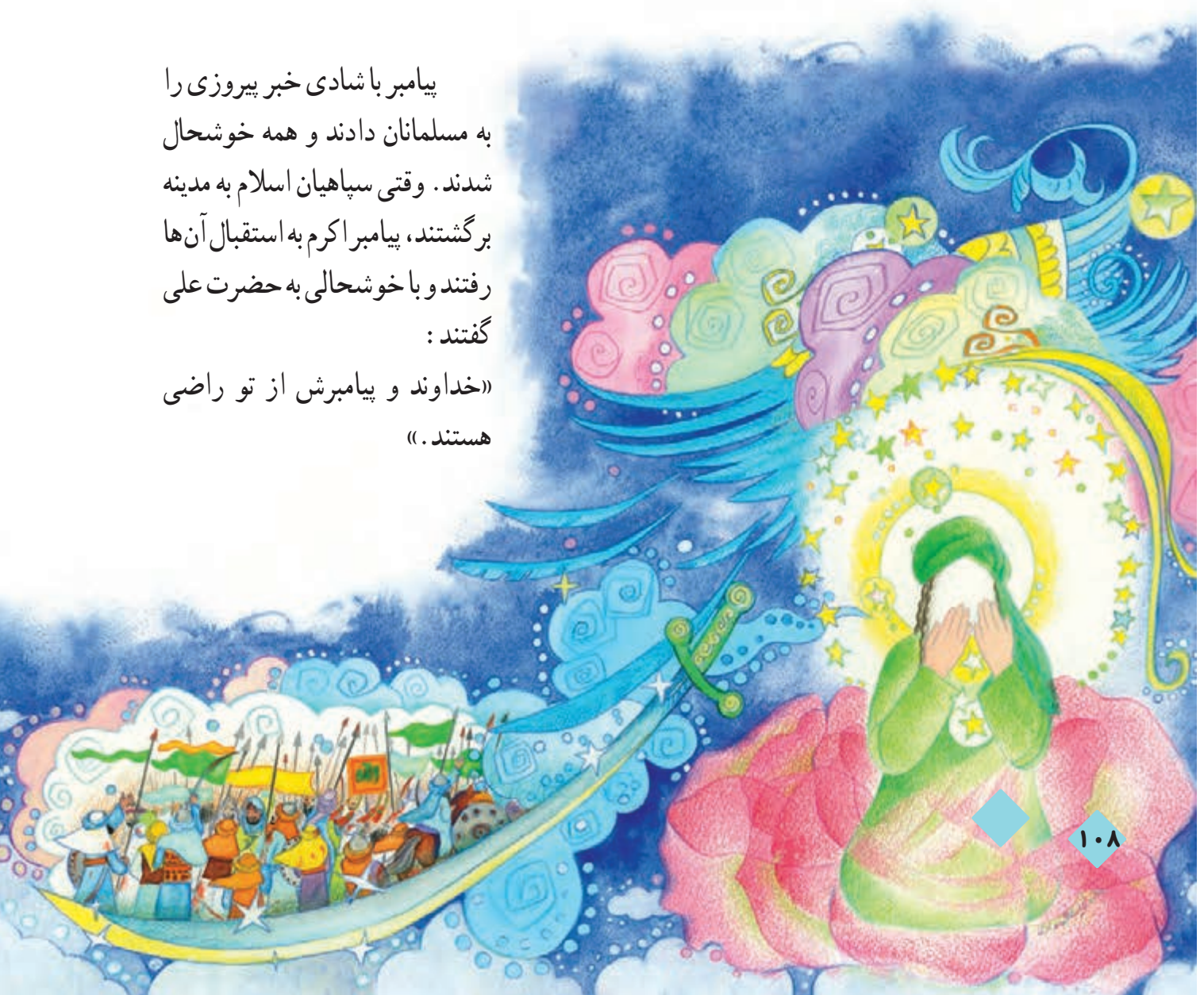
صبح پیروزی

یک روز مردی دوان دوان پیش پیامبر اکرم **صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** آمد و باناراحتی گفت: عده‌ای از دشمنان در بیابان‌های اطراف مدینه جمع شده‌اند و می‌خواهند به مدینه حمله کنند. پیامبر اکرم به مسجد رفتند و این موضوع را به مردم گفتند. عده‌ای از مسلمانان برای دفاع آماده شدند و به سوی دشمن حرکت کردند، ولی نتوانستند آن‌ها را شکست دهند و پس از چند روز به مدینه بازگشتند.

مسلمانان چند بار دیگر هم به جنگ با دشمن رفتند، اما پیروز نشدند؛ تا این که پیامبر از حضرت **علی عَالِيهِ السَّلَام** خواستند که با سپاهی به جنگ دشمن بروند.

حضرت علی **عَلَيْهِ السَّلَام** و گروهی از مسلمانان با سختی‌های فراوان خود را به دشمن رساندند، با آن‌ها شجاعانه جنگیدند و با یاری خدا پیروز شدند.
پیامبر در مدینه منتظر سپاه اسلام بودند که ناگهان فرشته‌ی وحی به سوی ایشان آمد و سوره‌ی عادیات را این گونه بر پیامبر خواند: **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا...**
خداوند با فرستادن این سوره به پیامبر اکرم خبر داد که سپاه حضرت علی پیروز شده است.

پیامبر با شادی خبر پیروزی را به مسلمانان دادند و همه خوشحال شدند. وقتی سپاهیان اسلام به مدینه برگشتند، پیامبر اکرم به استقبال آن‌ها رفتند و با خوشحالی به حضرت علی گفتند:
«خداوند و پیامبرش از تو راضی هستند.»

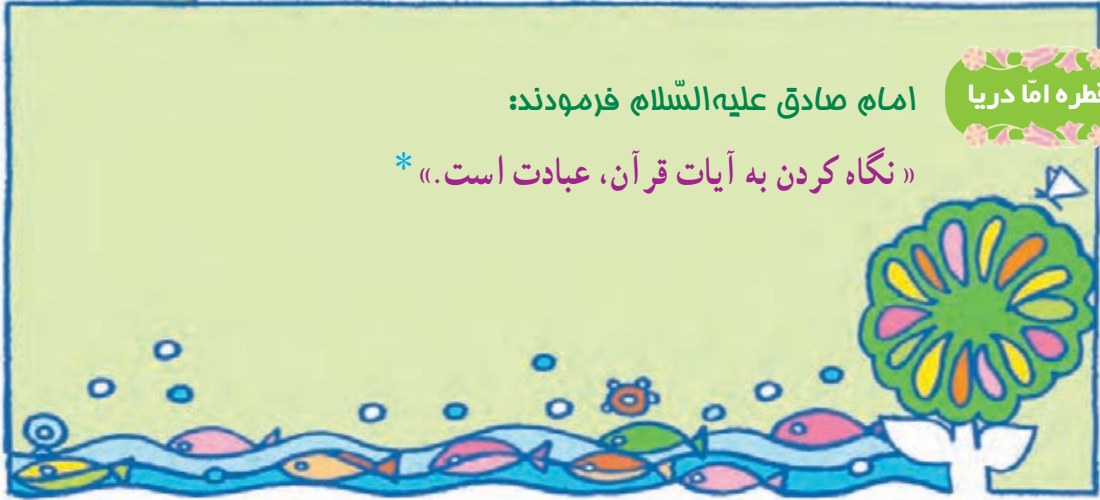

قرآن، حدیث و نماز

قطره اما دریا

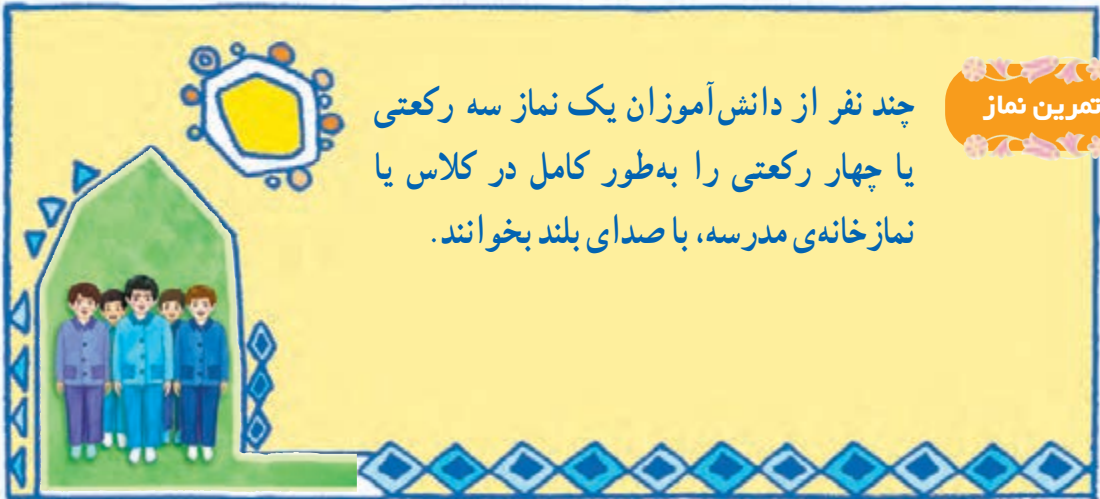
امام صادق علیه السلام فرمودند:

«نگاه کردن به آیات قرآن، عبادت است.»*

تمرین نماز

چند نفر از دانش آموزان یک نماز سه رکعتی یا چهار رکعتی را به طور کامل در کلاس یا نمازخانه‌ی مدرسه، با صدای بلند بخوانند.

انس با قرآن

سوره‌ی عادیات را همراه با رمزینهی سریع پاسخ بخوانید.

* اصول کافی، ج ۲، ص ۶۱۴

به چهار سوره‌ی «نجم»، «فُصِّلَتْ»، «سجده» و «عَلَق» سُورَ عَزَائِمِ گفته می‌شود. در آیه‌ی آخر سوره‌ی علق، سجده‌ی واجب آمده است. هنگام خواندن و یا شنیدن این آیه، سجده واجب می‌شود. در این هنگام، داشتن وضو، رعایت قبله، داشتن مُهر و گفتن ذکر، ضرورت ندارد.

تمرین اول سوره‌ی علق را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یکدیگر به صورت جمله به جمله بخوانید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۱

اِقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِیْ خَلَقَ ۲

خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ۳

اِقْرَأْ وَرَبُّكَ الْاَكْرَمُ ۴

الَّذِی عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ۵

عَلَّمَ الْاِنْسَانَ مَا لَمْ یَعْلَمْ ۶

كَلَّا اِنَّ الْاِنْسَانَ لَیَطْغٰی ۷

اَنْ رَاَهُ اسْتَغْنٰی ۸

اِنَّ اِلٰی رَبِّكَ الرَّجْعٰی ۹

اَرَاٰیْتَ الَّذِیْ یَنْهٰی ۱۰

عَبْدًا إِذَا صَلَّى ۱۵	۱۱
أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ۱۱	۱۲
أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ۱۲	۱۳
أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۱۳	۱۴
أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ۱۴	۱۵
كَلَّا لَئِنْ لَمْ يَنْتَه لِنَسْفَعَا بِالنَّاصِيَةِ ۱۵	۱۶
نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ۱۶	۱۷
فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ ۱۷	۱۸
سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ۱۸	۱۹
كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۱۹	۲۰

تمرین دوم هر یک از شما با انتخاب معلم، یک جمله از این سوره را با صدای بلند بخوانید و سایر دانش‌آموزان از روی کتاب خود خط ببرند.

وَ قُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

با مردم به زبان خوش سخن بگویید.

سوره بقره، آیه ۸۳

ناس :

برای این تصویر داستانی بگویید و برای هم کلاسی‌های خود تعریف کنید.

چه زیباست پیام قرآنی را حفظ کنید و با تمرین خوب سخن گفتن با دوستان و اعضای خانواده به آن عمل کنید.

قطره اما دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند:
«قرآن را بیاموزید و آن را بسیار بخوانید.»*

تمرین نماز

چند نفر از دانش آموزان یک نماز چهار رکعتی
را به طور کامل در کلاس با صدای بلند بخوانند.

انس با قرآن

سوره ی علق را از روی قرآن کامل، همراه با
رمزینده ی سریع پاسخ بخوانید.

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آن‌ها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و حفظ کردن قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

امید است با انس و خواندن هر روز قرآن و فهم و عمل به دستورات زیبای آن زندگی زیبا و شادی داشته باشیم. دوستان دارم.

نام و امضای معلم :

کلمه‌های ترجمه شده در کتاب آموزش قرآن پایه‌های دوم و سوم ابتدایی

معنا	کلمه	معنا	کلمه
	ذ	الف	أَجْر
ذره	ذَرَّةٌ	پاداش	أَجْرَةٌ
	ر	آخرت	إِحْسَانٌ
پروردگارا	رَبِّ	کار خوب ، نیکی	أَكْبَرُ
پروردگار ما، پروردگارا	رَبَّنَا	بزرگ‌تر	إِلَهٌ
بخشنده	رَحْمَنٌ	خدا	
رحمت	رَحْمَةٌ	ب	بَصِيرٌ
مهربان	رَحِيمٌ	بینا	بُنِيٌّ
روزی	رِزْقٌ	فرزندم	بَيَانٌ
پیامبر	رَسُولٌ	پیام	
	س	ه	جِزَاءٌ
عیب و نقصی ندارد	سُبْحَانَ	پاداش	
	ش	ه	حَسَنَةٌ
بدی ، بد	شَرٌّ	خیر و خوبی	حَمْدٌ
مشورت	شُورَى	سپاس و ستایش	
	ص	ح	حَيْرٌ
نماز	صَلَاةٌ	خوبی، کار خوب	حَيْرَاتٌ
		کارهای خوب	حَيْرِ الْعَمَلِ
		بهترین کار	

